Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 205 (1205) ♦ Субота, 28 жовтня 1995 року ♦ Ціна договірна

ДРУЖБА ДРУЖБОЮ, А ФЛОТ – НАРІЗНО

З недавніх пір україно-російські відносини почали стабілізуватися. Робота експертних груп, зустрічі на найвищому рівні, обопільне прагнення сторін дійти згоди і злагоди у спірних питаннях дали результат: до підписання великомасштабного договору, здавалося, один крок — зустріч президентів обох країн, які поставили б під ним крапку.

Та його знову не буде зроблено. Як заявив помічник Президента Росії з питань зовнішньої політики Дмитро Рюриков, Єльцин не зможе поїхати з візитом до Києва доти, доки не буде розв'язана «дуже серйозна і важлива для Росії» проблема Чорноморського флоту. Говорячи про російсько-українські відносини, повідомляє Інтерфакс-Україна, Д. Рюриков порівняв їх з відносинами РФ і США. «І там, і тут є спірні питання, але не вони визначають характер наших двосторонніх відносин, які мають великий запас міцності», — підкреслив він.

А тим часом під час офіційного візиту до Бразилії Президент України на прес-конференції заявив, що за бажання проблема Чорноморського флоту давно могла б бути розв'язана — треба тільки сісти за стіл переговорів. Однак, за словами Леоніда Кучми, Президент Росії спілкується з Президентом України лише через засоби масової інформації.

Що ж, можливо, зустріч прем'єр-міністрів України і Росії, яку плановано на 3 листопада, наблизить і зустріч глав держав...

Триває робоча поїздка

Голови Верховної Ради України Олександра Мороза по Житомирщині. Через те, що наступного місяця найвищий законодавчий орган держави планує розглянути доповнення і зміни до закону про статус громадян, які постраждали від аварії на ЧАЕС, а також законодавчі акти про землю та бюджет на наступний рік, Голова Верховної Ради зустрічається з мешканцями області, представниками громадськості та керівництвом. І це цілком вмотивовано, бо Житомирщина чи не найбільше постраждала від лиха, що сталося в Чорнобилі. Окрім того, забруднені землі, на яких нині проживають люди, потребують особливої уваги. Потрібно також врахувати в майбутньому бюджеті кошти на допомогу постраждалим від аварії, а також фінансування заходів, пов'язаних з відродженням родючості земель Полісся.

Про необхідність уваги законодавчого органу до цих проблем засвідчила вже перша зустріч Олександра Мороза і голів постійних комісій ВР України, які беруть участь у цій поїздці з працівниками Інституту сільського господарства Полісся.

Протягом двох днів Голова Верховної Ради зустрінеться з трудовими колективами підприємств області та її керівництвом.

Олександр Мороз підтримує присутність жінок у політиці

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз зустрівся з віце-спікером Риксдагу Королівства Швеції пані Йорель Турдін, яка перебуває у Києві з офіційним візитом. «Ми вперше приймаємо іноземну делегацію, очолювану жінкою», — сказав О. Мороз і висловився за ширшу присутність жінок у політичному житті України і світу в цілому (до речі, спікер шведського Риксдагу — також жінка, Біргітта Даль). Голова ВР України подякував шведській делегації за підтримку України Швецією під час розв'язання питання вступу до Ради Європи. Він також відзначив велику активність Надзвичайного і Повноважного посла Швеції в Україні Мартіна Халлквіста у справі налагодження зв'язків з українським парламентом. Пані Йорель Турдін запевнила Олександра Мороза, що підтримка Швецією України не обмежиться підтримкою вступу до Ради Європи.

Сьогодні делегація Риксдагу Королівства Швеції відвідає Києво-Печерську Лавру і ознайомиться з містом, після чого відбуде на батьківщину.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Міцна машина – міцна держава

29 жовтня в Україні втретє святкують День автомобіліста

В розвинутих країнах половина провідних галузей промисловості працює на потребу автотранспорту. Автомобіль у світі став ознакою розвитку держави в цілому.

Автотранспорт в економіці України відіграє важливу роль. Вантажні автоперевезення в 1990 році складали 78 % в загальному обсязі перевезень, а в 1994 році — 77 %, пасажирські перевезення відповідно 90 %.

Попри всі незгоди, у поточному році призупинено темпи зниження обсягів перевезень вантажів, забезпечено перевезення пасажирів на рівні минулого року, а в окремих регіонах (Київ, Волинська, Івано-Франківська, Херсонська та інші області) збільшено ці перевезення.

(Закінчення на 3-й стор.)

Україна — Аргентина: зв'язок сердець

Триває візит Президента України Леоніда Кучми до країн Латинської Америки. Сьогодні — другий день перебування української делегації в Аргентинській Республіці. Вранці Леонід Кучма прибув до Буенос-Айреса. Плановано його бесіду з губернатором Е. Дуальде у вузькому колі, а опівдні в заміській урядовій резиденції Сан-Вінсента триватимуть україно-аргентинські переговори.

Увечері Президент України покладе вінок до пам'ятника Тарасові Шевченку в парку Палермо, відвідає посольство України в Аргентинській Республіці.

Завтра Леонід Кучма відлітає з триденним офіційним візитом до Республіки Чилі.

Буряк викопали. Будемо з цукром?

Сьогодні хлібороби Хмельницької та Тернопільської областей закінчують копати цукрові буряки. Очікується понад 5 мільйонів тонн сировини.

Найкраще попрацювали буряківники Красилівського району Хмельниччини (голова райради Л. Горенко) та Чортківського району Тернопільщини (голова райради В. Мирончук), де вирощено більш як по 300 центнерів коренеплодів з гектара. А в КСП «Діброва» Красилівського району, яке очолює В. Кравчук, на площі 200 гектарів вирощено по 614 центнерів буряків. 500-центнерний рубіж перекрили агрофірма «Україна» Чемеровецького району та КСП «Косогірське» Ярмолинецького району Хмельниччини.

Читайте в суботньому випуску:

Основний Закон — без суб'єктивних положень

Відбулася зустріч Голови Верховної Ради України, співголови Конституційної комісії Олександра Мороза з робочою групою цієї комісії. Йшлося про зміст тієї частини проекту Основного Закону, яка вже підготовлена робочою групою.

Ознайомившись з матеріалами, співголова Конституційної комісії висловив щодо ряду положень і статей майбутнього проекту Конституції принципові зауваження і побажання. Зокрема, увагу членів робочої групи було звернуто на необхідність закріплення в Основному Законі гарантій держави щодо забезпечення реалізації тих чи інших прав громадян, чіткого визначення суб'єкта права на призначення всеукраїнського референдуму, структури майбутнього законодавчого органу України, принципових засад організації влади на місцях.

Характеризуючи окремі пропозиції до проекту, Олександр Мороз наголосив на потребі додаткового вивчення проблем формування органів судової влади, насамперед Конституційного суду, критичної оцінки існуючої практики застосування Президентом України права вето, врахування нових обставин, що виникнуть у разі запровадження в Україні змішаної виборчої системи.

Вкрай важливо, підкреслив Голова Верховної Ради, не закладати до Основного Закону суб'єктивних положень, які потім неодмінно спричинять гострі колізії між гілками влади. Поки що, зазначив він, уникнути такої вади не вдалося. Це стосується питання розподілу функцій влади, зокрема між законодавчою і виконавчою владою, з урахуванням статусу Президента, взаємовідносин між Президентом і Кабінетом міністрів, парламентом і урядом, а також способу формування останнього, механізму стримувань і противаг, проблеми делегування законодавчих повноважень. Було висловлено побажання прискорити підготовку таких важливих розділів проекту, як організація судової влади, і, особливо, організація місцевої влади в Україні. На завершення Олександр Мороз попросив членів робочої групи зробити все, щоб запобігти зайвих суперечок під час майбутнього розгляду проекту у Верховній Раді України.

Прес-служба Верховної Ради України.

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

26 жовтня 1995 року відбулося засідання Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України.

Відповідно до порядку денного було розглянуто питання про призначення виборів народного депутата України у Старовижівському виборчому окрузі № 72, Волинська область, замість вибулого депутата від цього округу Корнелюка Василя Мироновича, який трагічно загинув 8 жовтня 1995 року.

Комісія відповідно до статті 49 Закону «Про вибори народних депутатів України» призначила вибори у Старовижівському виборчому окрузі № 72 на неділю 4 лютого 1996 року. Затверджено календарний план основних організаційних заходів по підготовці виборів в окрузі, прийнято постанову щодо кошторису видатків на їх проведення, інші документи.

З інформацією про хід реєстрації кандидатів у народні депутати України у 45 виборчих округах, де 10 грудня ц.р. проходитимуть повторні вибори, виступив голова Центрвиборчкому І.Ємець. За оперативними відомостями станом на 25 жовтня ц.р. зареєстровано 150 кандидатів у народні депутати України у 43 виборчих округах. З них 84 кандидати (56 відсотків від загальної кількості) було висунуто виборцями, 36 (24 відсотки) — трудовими колективами, 30 (20 відсотків) — політичними партіями. У двох округах поки що кандидати не зареєстровано, ще у 7 округах налічується по одному кандидату, водночас процес реєстрації продовжується.

Було також констатовано, що у роботі деяких окружних виборчих комісій мали місце недоліки при опрацюванні поданих на реєстрацію документів. Членам Центральної виборчої комісії доручено ознайомитись з ходом підготовки в ряді округів і надати необхідну допомогу окружним виборчим комісіям.

Центральна виборча комісія відповідно до статті 24 Закону «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» розглянула подання голови Луганської міської Ради народних депутатів щодо реєстрації утвореної на зборах громадян у м.Луганську ініціативної групи по проведенню всеукраїнського референдуму з питань затвердження Конституції УРСР 1978 року у первинній редакції, скасування законодавства щодо Президента України, підписання союзного договору з деякими державами колишнього СРСР та інших. Розглянуто також подання голови Маріупольської міської Ради народних депутатів Донецької області стосовно зборів громадян у м.Маріуполі, на яких було запропоновано провести всеукраїнський референдум з питань закріплення у новій Конституції України положень щодо соціалістичної спрямованості розвитку суспільства, державної символіки, статусу мов, об'єднання з іншими державами колишнього СРСР, системи державного устрою.

Правовий аналіз матеріалів зборів, запропонованого кола питань для винесення на всеукраїнський референдум засвідчив, що у зазначених двох випадках не було дотримано вимог чинного законодавства, а тому відсутні належні правові підстави для реєстрації утворених на зборах громадян у містах Луганську та Маріуполі ініціативних груп для збирання підписів виборців на підтримку вимог про проведення всеукраїнського референдуму. Центральна виборча комісія прийняла відповідні постанови з обговорюваних питань.

У зв'язку з розглядом зазначених конкретних матеріалів було також наголошено на ряді загальних правових моментів щодо проведення всеукраїнського референдуму.

По-перше, статтею 13 Закону «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» чітко окреслено коло питань, референдум щодо яких можливо було б ініціювати шляхом збирання підписів виборців. Це — питання затвердження або скасування діючої Конституції в цілому та питання дострокового припинення повноважень Верховної Ради України, Президента України. Зазначений перелік є вичерпним.

По-друге, і за умови дотримання вимог Закону щодо ініціювання референдуму остаточне рішення з цього питання приймає Верховна Рада України (стаття 21 Закону «Про всеукраїнський і місцеві референдуми»).

Нині на термін дії Конституційного Договору відповідно до його статті 61 Верховна Рада і Президент України до прийняття нової Конституції «не виноситимуть на всеукраїнський референдум, консультативний референдум та опитування громадської думки інших питань, крім прийняття нової Конституції України, текст якої буде узгоджений Сторонами».

Враховуючи наведене, факти проведення зборів або збирання підписів громадян на підтримку проведення всеукраїнського референдуму з питань, що не узгоджуються з діючим законодавством, не можуть мати юридичних наслідків.

На засіданні були присутні представники політичних партій, засобів масової інформації.

Вів засідання голова Центральної виборчої комісії І.Ємець.

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України

ПОСТАНОВА

№ 177 Київ 26 жовтня 1995 р.

Про призначення виборів народного депутата України замість вибулого від Старовижівського виборчого округу № 72, Волинська область на 4 лютого 1996 року

Відповідно до статті 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України **постановляє:**

Призначити на неділю 4 лютого 1996 року вибори народного депутата України від Старовижівського виборчого округу № 72, Волинська область, замість вибулого народного депутата України Корнелюка Василя Мироновича, який загинув 8 жовтня 1995 року.

Голова Центральної виборчої комісії І.ЄМЕЦЬ,
Секретар Центральної виборчої комісії І. ЦЕЛУЙКО.

Світлана ПИСАРЕНКО, «Голос України»

Київ: контракти, аукціони, житло

«Успіх «Київського контрактового ярмарку-95» перевершив усі наші сподівання», — так оцінив мер столиці Леонід Косаківський цей великомасштабний захід на брифінгу, що відбувся в держадміністрації в четвер. І справді є з чого радіти. Адже в ярмарку взяли участь 203 фірми, підприємства та організації, причому 170 з них — вітчизняні, решта іноземні та спільні, а також 21 країна ближнього та дальнього зарубіжжя. Принципово узгоджено й укладено понад 3 тисячі контрактів. 80 тисяч киян та гостей столиці відвідали експозиції ярмарку. А досвід проведення таких виставкових заходів підказав, що доцільно будувати спеціальні павільйони. Попередньо визначено, що їх розташовуватимуть на Подолі.

Леонід Косаківський розповів також про становище в житлово-будівельному комплексі Києва, навів конкретні цифри, з яких зрозуміло: столиця випереджає усі інші міста республіки за темпами та обсягами введення житла і об'єктів інфраструктури в експлуатацію. Це стало можливе завдяки запровадженню нових нетрадиційних джерел фінансування галузі, залученню додаткових коштів до неї. Їх загальна сума цього року — 8,9 трильйона карбованців з 10 джерел фінансування. Так, 9 листопада в Києві буде проведено перший земельний аукціон. Передбачено продаж права довгострокової оренди на 49 років шести земельних ділянок загальною площею 2,41 гектара. Стартова ціна — 60,3 мільярда карбованців. Мерія розраховує на те, що остаточна сума зросте в кілька разів. Нині готують і наступний аукціон. Провадиться також аукціонний продаж житлових будинків. Перший мав відбутися наступного дня після брифінгу. Від цього продажу житлових будинків прогнозовано залучити 1,4 трильйона карбованців. Крім того, кошти мають надійти і від реалізації об'єктів незавершеного будівництва — 712 мільярдів карбованців. Останнім часом вже реалізовано три об'єкти незавершеного будівництва — заводу залізобетонних виробів по вулиці Червонопрапорній (390 мільярдів), лікарняної аптеки (96 мільярдів) та торгового центру «Оболонь» (84,3 мільярда карбованців). Нині готують до продажу ще 15 об'єктів. Запроваджено також конкурс-аукціон з продажу житлових будинків через біржу, за рахунок чого намічено залучити 50 мільярдів карбованців.

Щодо кооперативного житлового будівництва, Київська держадміністрація взяла на себе фінансування підготовки майданчиків для будівництва. Вартість цих робіт становить приблизно 30—40 відсотків вартості спорудження об'єкта. Ці та інші заходи сприятимуть збереженню потенціалу будівельного комплексу столиці і, безумовно, розв'язанню житлової проблеми.

На закінчення брифінгу Леонід Косаківський відповів на численні запитання журналістів. Одне з них:

— Чи балотуватиметеся ви на виборах народних депутатів України, що відбудуться 10 грудня?

— Ні. Бо в разі обрання не зможу плідно суміщати обов'язки мера столиці і народного депутата України. Хотів би висловити подяку всім трудовим колективам, які висунули мене претендентом у кандидати, за довіру.

На брифінгу мер столиці представив журналістам новий склад держадміністрації. Залишається побажати команді наснаги і зіграності. Звичайно, на користь киянам.

Григорій ГРИНЬ, «Голос України»

ЧЕРГОВІ ПОЗАЧЕРГОВІ

Вибори голови Кременчуцької міськради відбудуться вже у грудні

ПРЕЗИДЕНТ України Леонід Кучма достроково припинив повноваження голови Кременчуцької міської Ради народних депутатів Леоніда Білана.

«Усе скінчилося так, як і мало скінчитися», — філософськи оцінив тріумфальне сходження на владний Олімп і не менш трагічне падіння з нього кременчуцького мера мій тамтешній знайомий журналіст. Власне, такий фінал був навіть у дечому запрограмований. Вже у самому обранні на посаду голови міськради Леоніда Білана було закладено чимало суперечностей, які з часом і вилились у протистояння між мером і депутатським корпусом. З одного боку — нова людина у владних структурах, яка зуміла здобути прихильність виборців своєю передвиборчою програмою, — багато в чому войовничо-популістською. Керівник молодий, енергійний, і тим самим для багатьох незручний у своїх честолюбних намірах, чомусь став керуватися не буквою закону (хоча сам юрист за фахом), а вдаватися до вольових прийомів, а то й чинити з примхи. З другого боку — такий само неоднозначний у своїх оцінках і прагненнях міський депутатський загал звиклий, — і то, мабуть, справедливо, щоб до нього не лише прислухалися, а ще й рахувалися з ним. Зрештою, проти голови повстав навіть апарат виконкому, тобто ним же самим сформована команда. Рів протистояння обидві сторони копали доволі енергійно, хоча й за примітивним політичним сценарієм — до публічного показу спідньої білизни, пошуку прихованих ворогів, погроз тощо. Зрештою, волюнтаристський стиль керівництва молодого мера, нескінченні порушення закону, особливо одне з останніх — про розпуск райрад міста і ліквідацію райвиконкомів, посварив його навіть з тими, хто активно підтримував його на виборах. Один з найвпливовіших з них — народний депутат України Григорій Омельченко — змушений був виступити проти нього на судовому засіданні як свідок. Обласний суд задовольнив позов виконувача обов'язків голови Полтавської облдержадміністрації Юрія Янка, визнавши, що Леонід Білан як голова Кременчуцької міськради припускався порушень законів України, указів Президента, декретів і постанов Кабінету міністрів, що дає підставу для дострокового припинення його повноважень.

Кременчуцький прецедент, мабуть, не буде винятком на сучасній карті суспільно-політичного життя держави, бо багато в чому і потрібен був саме як прецедент.

Не менш потрібен він і для глибокого її осмислення та аналізу. Бо, зрештою, чому лише трохи більш як через рік після останніх виборів то тут, то там почали лунати не тільки зойки, а й волання невдоволених своїм обранцем — районного чи обласного рівня. Що вже казати за всю Україну, яка не має напрацьованого механізму добору керівників, в результаті чого нерідко на всіх рівнях дедалі більше утверджується, торжество некомпетентності.

Не слід обминати і прагматичний бік справи. Як правило, економічні інтереси тих, хто просуває до влади певних людей, залишаються надійно прихованими від стороннього ока. Маючи достатньо грошей, ці сили часто - густо можуть розіграти будь-який передвиборчий спектакль і витягнути на вершину владної піраміди потрібну їм людину- ставленика.

Отож перед майбутніми виборами в Кременчуці над тим, що сталося, треба подумати. Виходячи з чинного законодавства, вони мають відбутися не пізніше грудня ц.р. А поки що місто принишкло, як на передовій перед вирішальним боєм. Та це на день- другий. І знову розгорнуться баталії по всьому фронту, відвертаючи людей від розв'язання життєвих клопотів.

Отож можливо, що знову переможе той, хто красивіше говоритиме або закликатиме руйнувати «аж підгрунтя» і глибше. Це ми вже проходили. Та, на жаль, уроком не стало. Тому й живемо у просторі від чергових до позачергових. То сесій, то виборів.

Міцна машина — міцна держава

(Початок на 1-й стор.).

У поточному році найбільш стало працюють трудові колективи автопідприємств Житомирського, Полтавського, Донецького, Харківського, Київського міського об'єднань автотранспорту. В цих об'єднаннях вдало поєднується керівний хист генеральних директорів Л. Докіля, В. Хворостянова, В. Януковича, Ф. Горая, компетентність спеціалістів та службовців, відповідальне відношення до роботи водіїв та ремонтників.

Набирає сили інтеграція автотранспорту України в міжнародну транспортну систему. У міжнародному сполученні задіяно понад тисячу автомобілів. Мережа міжнародного автобусного сполучення охоплює понад 1550 маршрутів, що забезпечує надійний зв'язок з 9 країнами Європи, не рахуючи країни СНД.

Змінились функції Міністерства транспорту. Указом Президента України створено Державний департамент автомобільного транспорту. Завданням Міністерства і департаменту є створення правової і нормативної бази діяльності автомобільного транспорту, контроль за виконанням транспортного законодавства, ліцензування діяльності, науково-технічна політика, розвиток транспортного комплексу.

Одним з важливих завдань є створення економічно обгрунтованої системи відновлення рухомого складу. Пріоритетним є розвиток власного автомобілебудування і особливо автобусобудування.

У 90-х роках українські автомобілебудівники поставили на виробництво більше 59 % агрегатів і вузлів до вітчизняних транспортних засобів. Готуються до приймальних випробувань українські автомобільні дизелі, коробки переміни передач, задні мости та інші агрегати. Львівський автобусний завод, який спеціалізувався в СРСР на випуску приміських середніх автобусів, наладив випуск великих міських автобусів з силовим агрегатом «Рено». Готується виробництво автобусів особливо великої місткості.

Кременчуцький автозавод освоїв виробництво двохвісної вантажівки на 8 тонн і готує спільно з фірмою «Івеко» виробництво вантажівки до 2 тонн.

Україна має всі можливості для виходу із економічної скрути та значного поліпшення транспортного обслуговування населення. Ми бачимо своє завдання в проведенні подальшої реформи транспортного комплексу. Необхідно перейти на договірні відносини в міських пасажирських перевезеннях між місцевими органами влади і автотранспортними підприємствами.

Необхідно майже заново відновлювати систему таксомоторних перевезень на грунті різних форм власності.

Якість транспортного обслуговування населення, додержання правової дисципліни, виконання чинного транспортного законодавства в умовах ринкових взаємовідносин буде залежати від наявності і ефективності контролю з боку державних органів.

Ринкова економіка передбачає розвиток ліцензування, сертифікації транспортних послуг, технічного обслуговування.

Складна ситуація — але у нас є всі передумови дивитись в майбутнє з оптимізмом.

В День автомобіліста поздоровляю всіх фахівців, водіїв, ремонтних робітників, службовців автомобільного транспорту, а також всіх громадян України, хто пов'язав своє життя з автомобілем, з нашим професійним святом. Особлива вдячність і вітання усім ветеранам автомобільного транспорту і автомобілістам воєнної пори! Бажаю великих успіхів в труді, доброго здоров'я і зеленого світла на щасливе майбутнє!

Міністр транспорту України
Іван ДАНЬКЕВИЧ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На засіданні **Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки** заслухано інформацію міністра оборони України Валерія Шмарова про стан виконання чинного законодавства України стосовно військової сфери та невідкладні заходи щодо вдосконалення цієї роботи. Комісія ухвалила винести це питання на розгляд Верховної Ради України.

Обговоривши Указ Президента України від 6 жовтня ц.р. «Про Національну гвардію України», яким вона підпорядковується в оперативне управління Президентові України — Верховному Головнокомандуючому Збройними Силами України, Комісія вирішила запропонувати Верховній Раді накласти на цей Указ вето.

Комісія з питань оборони і державної безпеки разом з Комітетом з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України провели прес-конференцію щодо соціального захисту військовослужбовців кадрових і запасу.

Участь у цьому заході взяли представники Міністерств оборони, економіки, фінансів, а також Служби безпеки і Національної гвардії України, військовослужбовці Київського гарнізону.

Журналісти одержали відповіді на запитання щодо правового забезпечення соціального захисту військовослужбовців, шляхів розв'язання їх соціальних проблем, особливо будівництва житла, матеріального заохочення.

Акцентовано увагу на необхідності тісного співробітництва структур законодавчої та виконавчої влади з військовослужбовцями у розв'язанні насущних проблем.

На засіданні **Комісії з питань правової політики і судово-правової реформи** розглянуто проект Закону про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України, поданий Вищим арбітражним судом України та Генеральною прокуратурою України. В ньому, зокрема, пропонується внести зміни та доповнення до Законів України «Про арбітражний суд», «Про статус суддів» та Арбітражного процесуального кодексу України.

Необхідність розробки цього законопроекту викликана нагальною потребою узгодження законодавчих актів, що стосуються потреби термінового усунення внутрішніх розбіжностей у нормативній регламентації засад організації та функціонування арбітражного судочинства.

Запропоновано Вищому арбітражному суду України і Генеральній прокуратурі України внести на розгляд Комісії остаточно узгоджений проект Закону.

Розглянувши підготовлений Комісією Верховної Ради України з питань законності і правопорядку проект Закону про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру», члени Комісії дійшли згоди відправити його на доопрацювання.

Парламентарії обговорили поданий на розгляд Верховної Ради у порядку законодавчої ініціативи народним депутатом України А.Моцпаном проект Постанови Верховної Ради України про проведення Всеукраїнського референдуму про визначення державного та соціально-економічного устрою в Україні. На їх думку, проведення референдуму з цього окремого питання є недоцільним, оскільки воно може бути розглянуто лише в контексті прийняття нової Конституції України.

Комісія з питань законності і правопорядку на засіданні розглянула низку законопроектів щодо удосконалення чинного законодавства.

Зокрема, підтримано розроблений Інститутом законодавства Верховної Ради проект закону «Про внесення змін і доповнень до Цивільного Кодексу України». Потреба запропонованих змін викликана практикою, а на підготовку нового Цивільного кодексу, який, до речі, вже розробляється, потрібен час. Також базові положення цивільного законодавства слід готувати після прийняття Основного Закону — Конституції України.

Насамперед зміни стосуються тих статей, які механічно відтворюють положення Основ цивільного законодавства Союзу РСР. Особливого врегулювання потребують відносини щодо права власності, договірні права, майнового найму, страхування, інтелектуальної власності тощо. Диспозиції деяких статей містять вартісні критерії стосовно форми укладення угод, що вилучені з обороту.

В Законі України «Про банкрутство» передбачена можливість припинення діяльності юридичної особи у разі визнання її банкрутом. Тому пропонується доповнити Кодекс відповідним положенням. Передбачаються й інші зміни.

Члени Комісії обговорили також проект Кримінально-процесуального кодексу України, пропозиції народного депутата Г.Васильєва. Зокрема, щодо встановлення мінімального розміру адміністративного штрафу. Ухвалено надіслати цей законопроект відповідним відомствам і фахівцям для вивчення і підготовки висновків й повернутися до його розгляду.

Робоча група **Комісії з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства** відбула до Львова. Мета поїздки: перевірка закладів і установ Львівської області, які відповідають за забезпечення лікарськими засобами населення.

Прес-служба Верховної Ради України.

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

СІМ РАЗІВ ВІДМІРЯЙ...

Минув тиждень з часу опублікування матеріалу «Привілеєве право... залізти до кишені», де йшлося про те, що мешканцям Одеси, які забажали продати свої приватизовані квартири чи споруджені на власний кошт будинки, спеціальним розпорядженням міськвиконкому заборонялося робити це вільно, а лиш з відома органу влади. Більше того, сам виконком наділявся першочерговим правом на придбання такого житла і лиш потім громадянин мав право оформляти замислену операцію через нотаріальну контору з будь-ким, на власний розсуд. Правда, попередньо сплативши міськвиконкомові своєрідне мито в розмірі від 25 до 55 доларів.

У нашій публікації зазначалося, що начальник облуправління юстиції Микола Лісогоров дезавував виконкомівське розпорядження як таке, що містить ряд протиправних положень. Після цього Прокуратура міста опротестувала його як незаконне. А 24 жовтня в газеті «Одеський вестник «опубліковано нове розпорядження міськвиконкому, підписане Едуардом Гурвіцом. «Про зупинення дії розпорядження міськвиконкому «Про здійснення привілеєвого права міської Ради народних депутатів на придбання об'єктів...». Конфлікт на цьому, начебто, вичерпався.

Але 24 жовтня Е. Гурвіц провів прес-конференцію, де пояснював, чому виконком вдався до отого кроку та що має намір робити далі, аби таки розв'язати наболілу проблему. Яку саме? У місті, вважає Е. Гурвіц, у сфері торгівлі приміщеннями, передусім житловими, панує свавілля.Численні фірми й агентства скуповують квартири за заниженими цінами й перепродують їх за завищеними, в результаті чого ринок житла в Одесі став одним з найдорожчих в Україні. До того ж, при укладенні угод перекупники вказують не фактичну ціну купівлі-продажу, а в багато разів занижену, уникаючи таким чином сплати належних податків. В результаті міський бюджет втрачає значні суми (за твердженням мера, вони сягнули 20 мільйонів доларів). То хіба можна з усіма отими зловживаннями миритися?

Безсумнівно, повторимо за Е. Гурвіцом і ми, не можна. Ось тільки ставити під контроль владних структур реалізацію житла поспіхом, з порушенням чинного законодавства, та ще й з впровадженням отого сумнівного «мита», навряд чи варто. Це, схоже, зрозуміли і у виконкомі. У новому розпорядженні — про зупинення дії попереднього — констатується, що прийняте рішення не було глибоко аргументоване й обговорене з одеситами, а виконком, мовляв, перш за все зацікавлений у взаєморозумінні з мешканцями міста, тому-то зупиняє дію свого розпорядження.

А що ж далі? По-перше, виконком має намір звернутися, в установленому порядку, за роз'ясненням щодо застосування ст. 7 і 42 Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів, місцеве й регіональне самоврядування», на які він посилався при прийнятті свого рішення щодо «привілеєвого права». З цього, скажемо від себе, й слід було почати. По-друге, провести дослідження щодо думки мешканців міста з приводу вживаних заходів, покликаних запобігти спекуляції житлом. Теж резонно. Нарешті, виконком покладає надії на внесені на розгляд Верховної Ради законопроекти «Основні положення податкової політики в Україні» та «Про декларування майна і доходів фізичних осіб». Що ж, будемо сподіватися й усі ми (хто таки справді потерпає в результаті спекулятивних дій перекупників квартир як через прямі втрати, так і через недоплату податків до бюджету) на припинення свавілля у житловій сфері з прийняттям згаданих законів. До речі, оте свавілля нині панує не тільки в Одесі.

Одеса.

Кабмін проти бюрократизму

У четвер представники Кабміну повідомили журналістів про початок боротьби з бюрократизмом. Йдеться про вдосконалення процедури одержання громадянами державних компенсацій за комунальні послуги згідно Програми житлових субсидій.

Заступник міністра соціального захисту населення Микола Нощенко назвав 14 нововведень до постанови КМ «Про надання населенню субсидій для відрахування витрат на оплату житлово-комунальних послуг». Відтепер обивателеві не треба щомісяця збирати папірці про склад сім'ї, доходи та розмір житлоплощі. Субсидія призначатиметься на півроку. Крім цього Мінсоцзахисту проявило гуманізм до пенсіонерів та інвалідів, переклавши довгограючу історію добування субсидії на спеціальні служби та ЖЕКи.

Служби соцзахисту населення зобов'язані передавати списки підопічних з вказаними розмірами пенсій прямо до системи роздачі житлової «манни». Щомісячна адресна субсидія віднині розповсюджується й на електроенергію, а санітарна норма користування житлоплощею збільшується на 10,5 квадратних метрів на сім'ю. Непрацездатним громадянам субсидія надається незалежно від розміру загальної площі житла.

Отже, виконавча влада вдарила ноу-хау по бюрократизму. Можливо, черга в службі житлових субсидій покоротшає, а нерви й сімейний бюджет обивателя зміцняться.

Ольга ВАУЛІНА.

Паралелі

Марина КОВАЛЬЧУК, «Голос України»

Мораторій на смертні вироки — не сенсація

У вівторок у Міністерстві юстиції України відбулася прес-конференція С. Головатого.

Міністр, зокрема, зазначив, що проблема скасування смертної кари не є сенсаційною для України.

Для вступу до Ради Європи 27 липня цього року Президент, Прем'єр-міністр і Голова Верховної Ради України підписали й подали відповідну заяву, де, зокрема у пункті 11 містяться усі зобов'язання України. Одне з них — «підписати протягом одного року й ратифікувати протягом трьох років з моменту приєднання до Ради Європи протокол № 6 Конвенції з прав людини, Європейської конвенції з прав людини стосовно скасування смертної кари в мирний час і негайно запровадити з дня вступу до Ради Європи мораторій на виконання смертних вироків».

Тож тимчасове зупинення смертних вироків, як зазначив Сергій Головатий, є не тільки його позицією як людини і навіть як міністра юстиції, а вимогою міжнародних правових норм. Тому і міністр юстиції, і Генеральний прокурор, і всі інші, хто причетний до цього, мають забезпечувати виконання державою своїх зобов'язань.

На запитання журналістів щодо змін, які мають відбутися у зв'язку зі скасуванням смертної кари, зокрема про те, якими покараннями замінять її, — міністр однозначної відповіді не дав. Ці питання, як зазначив Сергій Головатий, мають бути опрацьовані.

Володимир ДУПАК, «Голос України»

А як бути з оцими?

Вранці 30 січня ц.р. 19-річні запоріжці Д. Бірюков та О. Ведмеденко виманили з дому 14-річного Вадима, сина керуючої «АвтоЗАЗбанку», затягли його до каналізаційного колодязя, де Бірюков завдав 9 ударів обухом сокири по голові Вадима, якого тримав Ведмеденко. Увечері того ж дня 20-річний Д. Лавріщев, якому пообіцяли за послугу 500 доларів, прочитав по телефону батькові Вадима текст вимоги, складеної заздалегідь Ведмеденком і Бірюковим: вимагалося 25 тисяч доларів за життя сина.

2 лютого ввечері біля універмагу «Україна» в центрі Запоріжжя, через підставну особу, знайдену тим же Бірюковим, було отримано 15 тисяч доларів. Після цього Бірюков порадив по телефону батькові чекати сина біля готелю «Інтурист», що батько й зробив, ще не знаючи про долю Вадима.

Судова колегія з карних справ Запорізького облсуду під головуванням судді В. Шпаньки розглянула справу й винесла вирок: Ведмеденку та Бірюкову — смертна кара.

Невже можуть ці нелюди уникнути розплати через мораторій на смертну кару?

У номер

● *Київ*

Кризу неплатежів також подолаємо

Найближчими днями уряд України завершить роботу над низкою нормативних актів, спрямованих на подолання платіжної кризи в Україні. Про це заявив перший віце- прем'єр країни Павло Лазаренко на засіданні оперативної міжвідомчої комісії з питань подолання платіжної кризи в Україні, створеної відповідно до розпорядження Президента України. Готуються, зокрема, нормативні акти про реструктуризацію заборгованості України за російський природний газ, поставлений 1994 року, про скасування пені з прострочених платежів за поставлені енергоносії для сільськогосподарських товаровиробників, про структурні зміни вугільної промисловості тощо.

За словами П.Лазаренка, уряд України практично розробив механізм здійснення взаєморозрахунків.

Атом — приватнику? Ні!

Голова Держкоматому України Михайло Уманець вважає, що приватизація об'єктів ядерної енергетики в Україні можлива лише після створення паливного циклу, достатньої інфраструктури і національного науково- технічного супроводу.

«Зарано нас штовхати на приватизацію», — наголосив він на зустрічі з українськими і зарубіжними журналістами в Києві. До розв'язання зазначених проблем «розмови про приватизацію можуть тільки нашкодити галузі», — сказав він.

● *Крим*

Снаряд — не «снікерс», але товар

За даними спеціалістів, в арсеналах Чорноморського флоту зберігається боєприпасів стільки, що їх вистачило б на кілька руйнівних війн.

Тепер важке економічне становище, недостатнє фінансування Чорноморського флоту Росією примусило командування флоту вишукувати нові можливості поповнення коштів. У металобрухт продають старі, зношені кораблі, підводні човни, обладнання. А командування арсеналу створило кілька команд, які займаються знешкодженням боєприпасів. Їх також буде продано в металобрухт.

● *Донецьк*

Вибух метану

Цього разу трагедія сталася на шахті «Іловайська» виробничого об'єднання «Жовтеньвугілля». 26 жовтня о 22-й годині тут над акумуляторним бункером вибухнув газ-метан. Двоє гірників — Олександр Козаков та Михайло Винюков — загинули. 22-річного електрослюсаря Івана Колантаєвського гірничі рятівники відшукали під завалом у тяжкому стані. На шахті працює спеціальна комісія, яка з'ясовує причину й наслідки аварії.

Сумна статистика: лише за перше півріччя нинішнього року на вугільних підприємствах України загинуло 190 шахтарів, зафіксовано понад 20 тисяч нещасних випадків.

● *Рівне*

Урочистий... скандал

У Рівному мав відбутися урочистий вечір з нагоди 400- річчя Богдана Хмельницького. А вийшов скандал: частина присутніх у залі облмуздрамтеатру не захотіла слухати «номенклатурного» доповідача — першого заступника голови облдержадміністрації В.Кроху. Тож обмежилися концертом.

А перед тим у центрі міста відбулися два мітинги. Комуністи розповідали комуністам про те, яких великих вони були досягли вершин, а демократи розповідали демократам про те, якої шкоди завдали Україні комуністи.

На мітингу комуністів і соціалістів хотів виступити народний депутат України В.Червоній, однак це йому не вдалося. Але пан Червоній все одно виступив — на східцях облмуздрамтеатру.

Попередження тижня

Валерій ДРУЖЕНКО, *журналіст*

Людина з рушницею відстоює право на дах. Поки що — декларативно

***СОЦІАЛЬНА** незахищеність військовиків давно стала притчею во язицех. Принцип — служи і одержиш за вислугу — пішов у небуття, і тільки «найбільші зірки» дають хоча б якусь упевненість у завтрашньому дні. Цього тижня в Києві чергове засідання провів Комітет безквартирних офіцерів.*

70440 безпритульних військовиків в Україні — надто велике число для держави, яка обстоює надання соціальних гарантій. І не лише у війську. Квартирна черга військовиків просувається надто повільно. За словами начальника розквартирування військ і капітального будівництва генерал-лейтенанта Дмитра Рудковського, земля і можливості для забудови є. Все впирається в нестачу фінансів. Плануючи бюджет на поточний рік, Міноборони жадало для себе кошти, які дали б змогу мати з часом 19—20 тисяч квартир. Кабінет міністрів і Верховна Рада затвердили 11 трлн крб., яких вистачає на будівництво лише 3,5 тисячі квартир. І це з урахуванням отримання обіцяної суми до кінця року (поки що за 9 місяців Міністерство оборони одержало 48 %).

Зрозуміло, що цієї кількості житла вкрай мало не лише для того, щоб забезпечити безквартирних офіцерів України, але навіть для задоволення потреб військовиків Київського гарнізону. Армія безпритульних тут налічує 7477 сімей.

Тепер, якщо враховувати «неоголошений надзвичайний стан в економіці», що склався в Україні, і те, що епоха брязкання зброєю давно минула, численне військо стало тягарем для держави і процес його скорочення здається цілком логічним. Проте коли з озброєнням таксяк розібралися, то питання, як бути з людьми, виявилося багато складніше. Звичайно, солдатів Вітчизни, котрі «відтрубили» у війську кілька десятків років, можливість залишитися «бомжами» після «списання» не приваблює.

На зборах декотрі виступали за похід до будівлі Верховної Ради, проте зібрання обмежилося декларативними зверненнями до Президента, Голови Верховної Ради і міністра оборони. На цьому й порішили. Але дірчастий вітчизняний бюджет і фізична неспроможність держави збудувати потрібну кількість квартир у передбачуваному майбутньому змушує задуматися: чи не стоїмо ми біля витоків нового об'єднання, такої собі політичної сили — партії безпритульних, кістяк котрої становитимуть люди, які все життя вчилися воювати? А коли так — чи обмежаться вони тоді самими деклараціями?

На знімку: ключі від квартир для багатьох офіцерів ще довго залишатимуться заповітним бажанням.

Пропозиція тижня

У гурті працюватиметься ліпше?

***МІНІСТЕРСТВО** економіки України надіслало відповідним міністерствам і відомствам Росії пропозиції щодо створення фінансово-промислових груп у галузі кольорової та чорної металургії, хімічної промисловості, сільськогосподарського та хімічного машинобудування, суднобудування, енергетики, видобутку і переробки газу й нафти.*

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Кабінеті міністрів, у створенні 19 транснаціональних виробничо-технологічних комплексів братимуть участь понад 150 акціонерних товариств, державних підприємств, банків, науково-дослідних інститутів України та Росії.

Найбільше українських та російських підприємств, банків братимуть участь у створенні ФПГ «Трансметалпрокат», «Транснафтотруба», «Трансцукор».

Найближчим часом на затвердження нашого уряду буде подано і проект щодо створення ФПГ «Міжнародні авіаційні проекти».

Плани тижня

Ми їм — землю, вони нам — п'ять зірочок

Київська міська адміністрація затвердила перелік земельних ділянок для будівництва готелів у столиці України.

Як сказав в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» глава Київської держадміністрації Леонід Косаківський, до будівництва готелів міська влада має намір залучити провідні будівельні компанії світу. Планована передати земельні ділянки іноземному інвесторові в довгочасну оренду (не менш як на 49 років).

«П'ятизіркові» готелі буде збудовано на лівобережному масиві столиці, а також на Русанівській набережній. Крім «п'ятизіркових», Київ матиме ще й 6 «чотири»- та 7 «тризіркових» готелів.

Кіно тижня

Ольга ВІТЕР, *журналіст*

«Как молоды мы были...»

Протягом тижня у Києві фестивалила «Молодість». Розпочавшись привітанням мера столиці, міжнародна кіноакція у 25-й раз тішила око кінотворців і кіноманів. Роботи, подані на конкурсну програму, були різні — сильні й не дуже, цікаві і...

Програма господарів МКФ відзначалась ненав'язливістю, але й новизною не страждала — багато картин глядач уже бачив на студентському фестивалі «Пролог». Добрим був показ французької кіношколи — фільм «Ведмідь» Бернара Насіля та «Будьте здорові» Вагбі С. Смаїлі в кулуарах Будинку кіно визнано одними з найкращих. Мабуть, найцікавішими були інформаційні покази: ретроспектива МКФ у Клермон-Ферані (короткий метр), демонстрація 13 повнометражок швейцарського кінематографіста Мішеля Суттера і показ фільмів німецької актриси, сценариста і режисера Маргарет фон Тротта.

У пізнавально-розважальному плані фестиваль вдався. А оцінки свої учасники «Молодості» почують лиш у неділю й один з них напевне поїде додому з 10 тисячами доларів у кишені (стільки «коштує» Гран-прі МКФ).

Сергій ВЛАД, *журналіст*

Відкриття тижня

Аграрії зійшли на берег острова Біржа

***УРЯДОВА** постанова № 768, яка ініціювала справді революційні заходи щодо розвитку ринку сільськогосподарської продукції в Україні, вже привела на аграрну біржу нових брокерів. До речі на відміну від колишніх аукціонів Нацбанку, брокерські місця треба купувати за неабиякі гроші.*

Зате, як висловився один брокер, порядку в організації торгівлі стало набагато більше. А я згадав, як виконавчий директор УАБ Олександр Скляров маніпулював на столі долонями-човниками. Одна долоня відображала Головне управління хлібопродуктів, інша — товар. І між ними чимала відстань.

— Чи знаєте ви, скільки несподіванок очікує цей товар поки він надійде до замовника, — риторично запитував Скляров.

Я здогадувався. І погоджувався зі своїм співрозмовником, що чи не найбільша перевага біржової торгівлі полягає в її відкритості для будь-якого громадянина. Тобто чи не вперше в Україну прийшла цивілізована торгівля. Втім, ще не прийшла. За словами віце-прем'єр-міністра Віктора Пинзеника, на шляху до реалізації урядової схеми біржової торгівлі ще стоять перешкоди психологічного (біржа — звір капіталізму), організаційного (інтервенційний фонд — це ж державні засіки!), нарешті, законодавчого характеру (з кожної укладеної угоди справляється державне мито, експерти несуть збитки від чинної системи стягнення ПДВ, тощо). Але, попри це, крига скресла, завдяки несподівано активній підтримці Мінсільгосппроду. Схоже, його переконало саме життя: крім ринкових методів ціноутворення, біржа виносить живі гроші цілий рік. А що головне — дозволяє зняти головний біль під назвою «державний контракт» або «державне замовлення». Адже, чого зараз критися, неабиякою мірою саме він призводив до прірви неплатежів у попередні роки. І саме його відтрюював Олександр Скляров відстанню між долонями руба.

Що тепер? Після створення інтервенційного державного товарного фонду спеціальний уповноважений брокер Мінсільгосппроду, залежно від ситуації з цінами під час торгів, може контролювати становище. На біржі укладаються не лише спотові (гроші — за товар), а й форвардні угоди (гроші під доставку товару в майбутньому). Причому, за словами Олександра Склярова, виконання цих угод сьогодні гарантується банківськими установами, а завтра — страховими компаніями, які пройдуть відповідну сертифікацію. Оскільки на біржу приходять, здебільшого, експортери, оригінал біржового контракту є підставою для вивезення продукції за межі України. Звісно, до торгів на аграрній біржі поки що не допускаються товаровиробники, які не мають довідки про виконання проавансованої частини держконтракту. Це поки що. Доки колесо формування зернових та інших продовольчих ресурсів для потреб держави (ні, монополізмом не пахне — аграрних бірж буде декілька, місця для них вже підшукуються) не закрутиться, як у всьому цивілізованому світі. Але коли це станеться — Скляров стенає плечима, а Пинзеник, як завжди, говорить про конкретні проблеми: чому коли продавець і покупець укладають угоду тет-а-тет, державне мито не справляється, а коли приходять за цим на біржу — мусять платити?! А й справді, чому? Чи не з бажання уряду створити ринок по-державному?!

Календар «ГУ»

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Іван Бунін як поклик майбутнього

«БЫЛО СТРАННО мне, русскому офицеру, георгиевскому кавалеру, идти по русскому городу, занятому неприятельской армией, рядом с русским академиком, знаменитым писателем, который добровольно бежал сюда от советской России, поддавшись общей панике и спасаясь неизвестно от чего на оккупированном юге, в какой-то выдуманной немцами украинской державе, которой правил никому не известный до сих пор гетман Скоропадский...» (В. Катаев «Трава забвения»).

Чи міг він написати ось так?

Ні, він не міг так написати. Іван Бунін (може, тому, що родовід його йде від українського шляхтича Бунковського) добре усвідомлював, що Одеса, про яку пише В. Катаев, є українським містом і Україна — не вигадана німцями держава, а так само, як і Росія, — країна зі своєю самобутньою культурою й історією. Саме тому він і Тараса Шевченка назвав «абсолютно геніальним поетом».

Іван Бунін — чи не єдиний у російській літературі письменник, у якого не знайдеш жодного негативного чи упередженого відгуку про Україну та її культуру.

Чому я роблю такий висновок, який, зрозуміла річ, спричинить нарікання в частини наших читачів?

Гадаю, що нині настав час істини: або ми зрозуміємо глибинний зміст подій, які відбуваються і хід яких об'єктивний, незалежний від нас, або будемо поглинені хаосом, трагічнішим за югославський. Бунін дає приклад цивілізованого сприйняття нашої, очевидно, спільної історії Русі Київської — невід'ємної складової європейської духовності. Той світ з центром у Києві для нього, немов для грека чи італійця, — світ античності з неперевершеним рівнем літератури й мистецтва, особливо архітектури та скульптури. Потрапивши в Україну, Іван Бунін пише, що він «пробудився тут. Не можу спокійно чути слів: Чигирин, Черкаси, Хорол, Лубни, Чортомлик, Дике Поле...» Але той світ — у минулому! Ось чому він пише, що та історія закінчилася, — і Малоросії, і Великоросії, і Білої Русі. І треба лише дивуватися його вмінню в руїнах давніх століть бачити майбутнє українського народу. Іван Бунін стає до своєрідної дискусії зі своїм улюбленим поетом О. Пушкіним, який твердив, що слов'янські ріки мусять злитися в одне море — російське. Ні, кожний народ має право на самобутній шлях.

Іван Бунін дає нам приклад, як треба прощатися з минулим, яке, може, і здається комусь привабливим і бажаним. І античність, що народила золоту епоху в історії людства, — Відродження, і Русь Київська, і дворянська Росія, співцем якої увійшов до літератури російський Нобелівський лауреат, — все відійшло, щоб дати дорогу новому.

«Через якийсь, зовсім невеликий відрізок часу, мене не буде — і справи, і долі всього, всього будуть мені невідомі!.. Я лише тут, розумом стараюся здивуватися, налякатися!» — це його останні слова, записані власноруч.

Коли б ми могли, як Іван Бунін, мудро розпрощатися з минулим і впевнено відкрити двері в майбутнє!

Надія тижня

Роман ВАТРИЧ, журналіст

«Твоя зоря» сходить над Тернополем

ЦЬОГО тижня завершився попередній конкурсний відбір учасників півфіналу Третього Всеукраїнського фестивалю «Твоя зоря». У творчому змаганні брали участь юні виконавці — від 7 до 17 років — у вокальному та хореографічному жанрах. Прослухавши аудіокасети та переглянувши відеокасети із записом хореографічних творів, журі вибрало 48 юних виконавців, які продовжать 24 листопада боротьбу за призи конкурсу-фестивалю. А переможців назве нове авторитетне журі, яке погодився очолити відомий композитор і співак Тарас Петриненко.

Лауреати конкурсу отримають від 20 до 60 мільйонів карбованців. А володар Гран-прі — 100 мільйонів.

Усі витрати, зв'язані з організацією конкурсу-фестивалю, окрім проїзду, взяли на себе організатори цієї пісенно-танцювальної фієсти. Звісно, завдяки підтримці з боку Мінкультури і Мінспорту та молоді, обласної й міської держадміністрацій, місцевих підприємств і фірм, зокрема акціонерного товариства «Ватра» (до речі, в його палаці культури й сходитиме творча зоря юних талантів), українсько-бельгійське СП «Ватра-Шредер», фірми «Лілея», «Світоч», «Веста», готельного господарства «Тернопіль».

Підтримав конкурс-фестиваль і віце-прем'єр-міністр України Іван Курас, який у своєму привітанні побажав молодим талантам: «Нехай ваша Зоря манить вас до нових висот, і щоразу новими гранями сяє ваш юний талант».

Мелодія тижня

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»
Микола ЗІНЧУК (фото)

Хай солодко грає, хай глибоко крає

АНДРІЙ, Андрійко... Сором'язливий, із пшеничним чубчиком, великими дитячими очима. І з сопілкою, притиснутою до грудей. Отаким я побачив його в одному з класів Луцької музичної школи № 1. Поруч стояв його вчитель Йожеф Міклоші.

Про дванадцятирічного Андрія Кравченюка вже говорять, показують його по телебаченню. Він знайомий з багатьма відомими музикантами, співаками України. І не тільки. Андрійко — тричі стипендіат Українського фонду культури за програмою «Нові імена України». Йому дарували квіти, вручали призи в оперних театрах Німеччини, Польщі, Чехії, Словаччини, Франції... Ректор Лівонської Національної консерваторії диригент Рене Клемен подарував Андрію три сопілки. Французи вперше чули і бачили, як на музичному інструменті, що зветься сопілкою, можна виконувати класичну музику, грати Баха, Бетховена, Моцарта, Генделя... Андрій не один раз виступав з Українським державним оркестром народних інструментів на сцені Національної опери України, грав на сопілці в супроводі камерного оркестру.

— Андрійко Кравченюк чи не єдиний у Європі, хто на сопілці виконує класичну музику, — каже його вчитель Йожеф Міклоші. — Ми знаємо, що сопілка — улюблений музичний інструмент українського народу, як правило, на ньому виконують задушевно-ліричні народні пісні. Так було здавна. А тут в десятирічному віці хлопчик заграв Моцарта, Баха... Я вже шостий рік працюю з Андрійком. Це надзвичайно обдарована дитина. І дуже працьовита. У дванадцятирічному віці він має власний музичний почерк, музичну думку, невтомний у пошуку нового музичного звучання в сопілкових награваннях.

Дивлюся на Андрійкові пальці, що стискають трубочку з дерева. На ній — десять отворів. Оце весь музичний інструмент. А торкнеться хлопчина губами сопілки, і пригадуються слова з «Лісової пісні» — «Як солодко грає, як глибоко крає...» І мимоволі спадає на думку, що тільки на Волині, де це й сьогодні в зелені прадавніх лісів і синьоокух озер легенди переплітаються з дійсністю, народжуються сучасні Лукаші. З білими чубчиками...

І хоча Андрійко бачить велику увагу до себе, але говорить мало. Власне, а що людина може про себе розповісти, коли їй тільки дванадцять років? Сьогодні він — знаменитість. Але Андрійко — хлопчина свого віку. Він тихенько каже:

— Часом хочеться втекти з уроків на вулицю, поганяти м'яча...

Андрій щодня не менш як чотири години віддає музиці. На гонорари від концертів купив сестричці Тетяні фортепіано. Мама й тато виконали прохання сина. Для старшого брата Олександра, який вчиться в музичній школі по класу кларнета, Андрій теж хоче купити музичний інструмент. Правда, дещо дивно? У такому віці хлопець спершу думає про своїх рідних.

Йожеф Міклоші торкається рукою чубчика Андрійка, пригортає його голівку до себе. Вчитель не приховує гордості за знаменитого учня.

Волинська область.

Ліки тижня

Олександра КУЧЕРЯВА, журналіст

Лікуватимуть. Але краще не хворійте

39 фірм з 18 країн світу представили свою продукцію на IV Міжнародній спеціалізованій виставці медичних препаратів «Фармакологія-95», яку організувала канадська компанія MDMT Group Inc. за сприяння Міністерства охорони здоров'я України, Державного фармакологічного комітету України та Українського об'єднання «Укрфармація».

Учасниками виставки були як провідні фармацевтичні фірми світу, що вже міцно утвердилися на українському ринку, так і фірми, що тільки-но знайомляться з вітчизняним ринком.

Сьогодні є кілька шляхів, за якими Україна забезпечується медикаментами. Насамперед це — вітчизняне виробництво, котре, що приємно, зростає. Поряд з зарубіжними «метрами» фармакології свою продукцію на виставці представляли і два українські підприємства — АТ «Дарниця» і Борщагівський фармацевтичний завод. Як почуваються вони серед таких серйозних конкурентів? Виявляється, досить впевнено. Мають своє місце на ринку, бо їхній головний козир — це доступність цін. 30 % випущеної продукції експортують в країни СНД і дальнє зарубіжжя. Більшість медпрепаратів повсякденного попиту, як, скажімо, всім відомі валідол, аспірин, анальгін, вітчизняні підприємства можуть забезпечувати на всі 100 %. Значно дорожчі імпортні ліки часто є аналогами вітчизняних препаратів. Так запевняють фармацевти, але медики чомусь дотримуються іншої думки і рекомендують краще вживати ліки іноземного виробництва.

Другий шлях — це бюджетні асигнування на закупівлю імпортних ліків, яких, не таємниця, сьогодні обмаль. «Отож основним шляхом постачання медикаментів в Україну стає надання кредитів, — каже заступник міністра охорони здоров'я України Віктор Пономаренко. — Нині на стадії підготовки ряд нових кредитних ліній із Швейцарії, Голландії, Франції, Європейського Союзу. Поки що ситуацію з медикаментозним забезпеченням до кінця не вирішили. Скажімо, на Бориспольській базі нагромадилося лікарських препаратів на суму понад 2 мільйони доларів. Це вкрай потрібні ліки для онкології, урології, але через нашу платоспроможність вони не потрапляють до хворих».

Український ринок поповнюється також завдяки діяльності зарубіжних фірм, що виявляють значний інтерес до України. Більшість новинок, представлених на виставці, або вже є на прилавках наших аптек, або скоро з'явиться. Інша справа — ціни. Хоч як і намагалися представники фармацевтичних компаній переконати у помірних цінах на свою продукцію, доступними їх аж ніяк не назвеш. Тож краще побажати нам усім одного: не хворіти.

Фото Укрінформу.

Непорозуміння тижня

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Діалог різними мовами

Чи повернуть Києво-Могилянській академії всі історичні будівлі чи її вдруге закриють? — стривожилося керівництво університету, скликало прес-конференцію і звернулося до громадськості.

Причиною занепокоєння став давній конфлікт університету «Києво-Могилянська академія» з Міноборони України. Як відомо, частину приміщень історичної території академії донедавна займало Київське вище військово-морське училище (КВВМУ). У січні 1992 року було затверджено «Концепцію освоєння історичної території Києво-Могилянської академії, що використовується КВВМУ», яка визначала механізм передання споруд та майна університету. Згідно з постановою Кабінету міністрів припинили набір курсантів. Декретом Кабінету міністрів від 17 березня 1993 року всі будівлі, розміщені на території військового містечка, передали на баланс університету. Але повноцінними його господарями могилянці не стали, бо на другому поверсі колишнього КВВМУ тимчасово поселилося Національне агентство морських досліджень і технологій. 1 серпня 1995 року закінчився термін ліквідації КВВМУ і здання в оренду приміщень. Відновилися розмови, що Міноборони й надалі претендує на ці приміщення і хоче розмістити в них штаб ВМС чи те саме військово-морське училище, що готуватиме штурманів.

Чутки, з'ясувалося, небезпідставні. В управлінні капітального будівництва та розквартирування військ Міноборони України підтвердили, що справді йшлося про те, щоб будівля й надалі була в розпорядженні військових. Мовляв, український флот потребує підготовки нових кадрів, а готувати штурманів ніде. Проте 18 жовтня цього року міністр оборони видав наказ, згідно з яким триватиме передання споруд і майна університету «Києво-Могилянська академія».

Конфлікт ніби вичерпано. Але діалог обидві сторони чомусь ведуть різними мовами. Про новий наказ в університеті ще не чули, як і не бачать самого процесу передання.

Вітчизняний стиль

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Три медалі за пиво

СРІБНОЮ і золотою медалями в жовтні відзначено роботу чернігівських пивоварів. Для багатьох лідерів вітчизняної пивоіндустрії це стало мало не приголомшливою несподіванкою — колеги з Чернігова впевнено потіснили багатьох конкурентів, продукція «Десни» зайняла провідні позиції серед споріднених підприємств. І все це майже за один рік. Що ж сталося?

Для виробництва чернігівського пива потрібні... солод, совість і вода. Ці, на перший погляд, парадоксальні слова, почуті на пивзаводі «Десна», я спочатку сприйняв з посмішкою, як тамтешній виробничий жарт-девіз, але мене поспішили запевнити, що саме так і є. У варильному цеху головний технолог акціонерного товариства Валентина Стовпова роз'яснила:

— Розумієте, якщо варник у якийсь момент порушить технологічний процес, проведе свою зміну абияк, то це одразу ж позначиться на всій продукції. У пива не буде того смаку, за який його цінують. Розхлябаність, безвідповідальність однієї людини може дорого коштувати для колективу, всього підприємства.

Такі резони головного технолога, як і її колег, зрозуміти неважко. Влітку минулого року комбінат став акціонерним товариством. Здається, небагато минуло з часу приватизації «Десни». Але зміни у психології, трудовій дисципліні відбулися досить разючі.

— Ми по-справжньому вже почали рахувати, — зізнається начальник цеху Борис Гречко. — Ось дещо пошкодилися ящики. Колись їх просто викинули б на сміття. А тепер ні. Це ж наші власні кошти.

Арифметика щойно народжених власників запрацювала з подвійною силою на колектив. Акціонери під керівництвом генерального директора Миколи Шовкуна взяли курс на переоснащення застарілого обладнання, модернізацію виробництва, виготовлення високої якості напоїв.

Кожний керівник-виробничник знає, як за нинішньої економічної скрути це робити. І все ж, попри труднощі, «Десні» вдалося закупити і встановити новий пастеризатор італійської фірми «Карбогнані» (тепер пиво не втрачає свої смакові якості протягом місяця), етикетувальний автомат німецької фірми «Кронес», обладнання для укладання продукції в тару, реконструювати інше устаткування.

Не таємниця: увесь цей тягар виробничої модернізації підприємства — справа, яка лягла на плечі головного інженера Івана Гмирі та його спеціалістів.

— Це був складний період у нашому житті, — розповідає він. — Але без нього ми не зробили б солідний крок уперед. Сьогодні наша продукція стала конкурентоспроможною насамперед завдяки підвищенню її якісних параметрів, поліпшенню дизайну. У цьому напрямі наполегливо працюватимемо й далі.

Урожайним на почесні дипломи, медалі став для акціонерів «Десни» нинішній жовтень. На міжнародному конкурсі «Пиво-95» у Мінську чернігівське пиво відзначено срібною медаллю. Диплом за відмінну якість продукції пивовари з Придесення щойно привезли з московської виставки «Пивоіндустрія-95». І ось нова радісна звістка. На святі пива у Києві «Чернігівське оригінальне» відзначено золотою медаллю. Воно отримало і приз «Шанувальників пива». Тобто буквально за місяць чернігівське пиво досить-таки змінило свої позиції на ринку України.

На жаль, не дожив до цього світлого дня генеральний директор акціонерного товариства «Чернігівський пивзавод «Десна» Микола Іванович Шовкун, хоча він наближав його, не шкодуючи себе. У розквіті літ і сил він загинув у автомобільній катастрофі. Згуртована команда його однодумців, як показали п'ять місяців роботи без керівника, надійно продовжила усі творчі діла директора. Про це й засвідчили недавні відзнаки.

Треба зазначити, що виробництво мінводи, солодких газованих напоїв зросло проти минулого року на 67 відсотків, квасу — на 10 відсотків. Дедалі більший попит має лікувальна столова вода «Поліська», яка не поступається за властивостями «Боржомі», а також екологічно чиста столова «Ніка». На її основі заводські технологи розробляють ароматизовані напої з використанням м'яти, деревію, хмелю, тмину тощо. А напої за власною технологією «Апельсин», «Лимон», «Персик», «Виноград», «Кола» вже давно знайшли своїх вдячних дегустаторів.

У завідувачки відділу нових технологій, якості та сертифікації підприємства Наталії Ковальчук, яка багато працює над дизайном продукції, є знову складна «проблемка»: на красивих етикетках, зроблених у Львові, зображено лише одну бронзову медаль, здобуту колективом ще 1993 року в Сочі. А нині, як сніг на голову, одразу одна за одною — срібна і золота медалі. Доведеться робити нове замовлення на виготовлення етикеток. Хоча я порадив би не поспішати з цим. Адже за таких серйозних заявок, можливостей колективу чекати наступної відзнаки недовго.

Григорій ГРИНЬ, «Голос України»

Куди течеш, Дніпре?

НАС ВІЧНО КЛИКАТИМЕ ЦЯ ЗЕМЛЯ

ЩЕ МИНУЛОГО століття діяло височайше повеління, згідно з яким заборонялося займати двадцять метрів берега — бичову. Ні пристанями, ні насосними, ні купальнями. Заборонялося також розкопувати схили рік, навіть малих. А дозволялося що? Саджати ліси. Де вони тепер? — лоцман Володимир Гайшинський озирається довкіл, хоча запитує скоріше самого себе.

Йдемо Дніпром угору, а на берегах постає гнітюча картина — річку обгороджено з усіх боків: парканами, дорогами, трубами, різноманітними забудовами, захаращено сміттям, побутовими відходами, подекуди закуто в бетон. Якось мимоволі згадуєш Гоголя і починаєш йому заздрити, бо класику-землякові пощастило бачити Дніпро широким і могутнім, коли не кожна й птаха долітала до його середини. Звісно, це метафора. Та все ж таки! А нині, розповідають, у Кременчуці, в ділянці міського пляжу, убрід можна дістатися далеко за середину ріки. Та й, власне, що таке 12 метрів завглибшки — найнижча позначка, яку вдалося відшукати річковій лоції. В середньому — 5 — 7 метрів — і то по фарватеру, — а з боків піщані коси та намиви. Мілина! Вже не ріка- річище, як у давнину, а такий собі пересічний каскад озер-водосховищ. Угорі — море Кременчуцьке, внизу — Дніпродзержинське. А де ж саме Дніпро-Славутич?

І це також його губителька попереду — ГЕС. Скільки земель через неї загублено, скільки доль скалічено! Згадайте застереження Феодосія Рогового у «Святі останнього млива»: «Вода залле двісті двадцять п'ять тисяч гектарів плавнів і ораниці... Нас кликатиме ця земля, ми не пустимо її в непам'ять... Нас вічно кликатимуть... праведні хресті на могилах, ці полки птахів і гнізд, трав і дерев, де витають наші пісні, наш родовий, наш правічний дух...»

Від Червоного Каменю до греблі — кілометрів зо два. Зона суворої заборони для рибальства. Тут цілодобово чергує рибінспекція, рейдує водна міліція. Інспектор на громадських засадах Євген Деркач у цьому районі патрулює два роки.

— Раніше на вудку отакенних судаків тягали, а тепер і в браконьєрських сітках вітер гуляє, — чую від нього.

У нерест найбільшої згуби для рибних запасів, для їх відтворення завдає ГЕС. Втім, повернімося до офіційних документів. «28 квітня та 5 травня п.р. Полтавською обласною інспекцією відтворення рибних ресурсів та регулювання рибальства внутрішніх водоймищ спільно з іншими контрольними органами та з участю Полтавської міжрайонної природоохоронної прокуратури проведено обстеження місць традиційного нересту риби в акваторії Дніпродзержинського водосховища. В районі Білецьківських та Кокківських плавнів встановлено факт масової загибелі ікри плітки. За розрахунками, загибель ікри на площі нерестилища в 500 гектарів 28.04.95 р. становила 471 млрд. 500 млн. штук, 5.05.95 р. — 730 млрд. штук. Загальна сума завданих збитків становить 1 трильйон 409 мільярдів 900 мільйонів карбованців. Причина загибелі ікри та відтворювачів — у нестабільній роботі Кременчуцької ГЕС впродовж доби, що призводить до різких перепадів рівня води». Це витяг із позовної заяви до Вищого арбітражного суду України Полтавського міжрайонного природоохоронного прокурора до державної акціонерної гідроенергетичної компанії «Дніпрогідроенерго» на користь Полтавської обласної Ради народних депутатів.

Прокурор Микола Демиденко створив прецедент.

— Хіба раніше ніхто не бачив, як страждає Дніпро від цих ГЕС, — каже прокурор. — Бачили-знали. Та згубникам природи усе сходило з рук. І сьогодні річ не так у сумі завданих збитків. Бо їх нелегко підрахувати, а ще важче — стягти. Головне, щоб усі, хто живе і працює на Дніпрі, затямили: за кожне порушення закону обов'язково доведеться відповідати. У даному разі позов задовольнили частково — на 7 мільярдів карбованців.

Чимало цікавого розповів прокурор. Скажімо, таке. Широкий загал, очевидно, не відає, що Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат планомірно скидає неочищені стоки в Дніпро. Планомірно, з чийогось, так би мовити, відома, тобто дозволу. Торік у такий спосіб у річку скинули майже 18 мільйонів кубометрів стоків, вміст речовин-забруднювачів у яких в кілька разів перевищує гранично допустимі концентрації. Зокрема, аміаку — в 4 рази, заліза та хлоридів — в 3, сульфатів — у 8 разів. Для наочності кілька цифр в абсолютних величинах. Лише за червень — липень минулого року в Дніпро потрапила 31 тонна органіки, 7,8 — аміаку, 1,24 — заліза, 3,3 — сульфатів. Це ж тільки з одного міста Комсомольська, далеко не найчисленнішого по Дніпру! А хто підраховував ступінь занапащення всього басейну ріки? І головне, хто зможе дати точний прогноз дії цих елементів, сполук і сумішей з таблиці Менделєєва на природу і людину як її складову. Зрозуміло лише одне: цей прогноз не буде втішний.

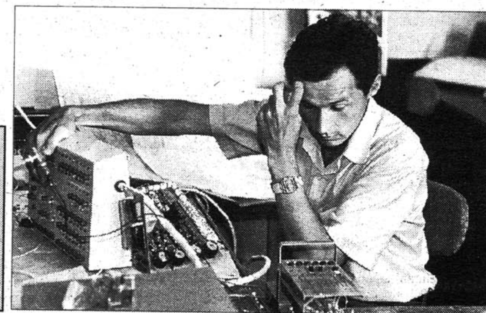
Або такий факт. І кременчуцькі першокласники знають, що таке місцевий НПЗ. Для одних завод — гордість і престиж, для інших — стабільна робота і висока зарплата, для міста — великі надходження до бюджету. Але для усіх загалом нафтопереробний — це об'єкт підвищеної екологічної небезпеки. За багато років діяльності у землі під ним утворилося величезне нафтове озеро. Його згубна дія уже очевидна: вимирають довколишні села Крамаренки, Бондарі. На десятки кілометрів довкіл понищено все живе. Рукою подати від заводу і до Псла, який разом з водою несе в Дніпро і підземні нафтопродукти. Хіба цього ніхто не бачить?

Симпатичне зелене жабенятко — емблема «Славутича», екологічної асоціації міст та районів Придніпров'я України. Ось уже п'ятий рік, як розміщено її в Кременчуці. Одна з її визначальних рис — незалежність від державних структур, чим асоціація привертає увагу й ООН. «Славутич» працює над практичною реалізацією національної програми оздоровлення басейну Дніпра.

— Ми самі заробляємо кошти і витрачаємо їх цілком на природоохоронну роботу, зокрема для запровадження ресурсозберєжних технологій, втілення різних екологічних проектів, — каже голова правління асоціації Микола Гусєв. — Торік у місті проведено міжнародну науково-практичну конференцію, споряджено дві експедиції по Дніпру і його басейну. Одна з них спільно з канадцями започаткувала створення громадсько-державного фонду відродження Дніпра. Нині займаємося облаштуванням позаурядової водно-токсикологічної лабораторії, яка діяла б на рівні світових стандартів.

Є і перспективні напрями роботи, зокрема з науковцями Угорщини, про постачання в наш регіон устаткування для перероблення та утилізації промислових відходів, зокрема нафтопродуктів, міні-заводів для спалювання сміття. Вдалося також налагодити зв'язки з виробником «Струмочків» (побутових установок для очищення води). Тепер є реальні можливості забезпечити ними усі регіони України. У планах також запровадження екологічно чистих технологій у сільському господарстві, захист водного басейну від отруєння хімічними добривами. А ще є наміри зібрати міжнародну конференцію з представників Росії, Білорусі, України, щоб на рівні народної дипломатії і державних структур об'єднати зусилля трьох слов'янських держав на відродження екологічного здоров'я Дніпра.

Тільки здається, що вони диваки

НИНІ, В ЧАС енергійного масового перетягування суспільних ковдр кожному на себе, диваками чи справжніми патріотами держави є автори нижче наведених листів. Відрадним є те, що чимало листів, надісланих до редакції, спрямовані на пошук виходу з енергетичної кризи.

Вочевидь дєкому, особливо із спеціалізованих науково-дослідних установ, якісь із запропонованих технічних новинок видадуться нереальними, навіть примітивними. Але чому тоді багато років б'ються об стіну державної байдужості такі автори, як Євген Попов, чий винахід визнаний і належно оцінений? Хто й коли врешті-решт зацікавиться подібними технічними новинками і наметься дати їм життя? Чому ми схиляємо голови перед технічними чудесами Заходу і в той же час нехтуємо своїми новаторами, умільцями, патріотами?

А тепер почитаймо ці листи, подивуймось і порадіймо, що, не зважаючи ні на що, не замулюються джерела народної творчості, котрі свідчать про хист і неспокійну вдачу багатьох наших співвітчизників.

Як здешевити метро

Багато хто, мабуть, знає із засобів масової інформації, що Україна вже кілька років має можливість для створення найбільш ефективного за техніко-економічними якостями нового виду міського пасажирського транспорту — монорейкової системи, яку розробив я. Вона не має аналогів у світовій практиці, захищена авторськими свідоцтвами на винахід, патентами України. Система обгрунтована проектно- конструкторськими, експериментальними й макетними розробками, позитивно оцінена численними науково- технічними державними й незалежними експертними висновками. Свого часу систему удостоєно Диплома І ступеня й Золотої медалі ВДНГ України й СРСР, на міжнародній конференції «Спецтранс-90» її було рекомендовано для впровадження у народне господарство.

Назву кілька найважливіших якостей нового виду транспорту.

Монорейкова система дешевша за метро у 15—20 разів при тій само провізній спроможності, вдвічі дешевша за швидкісний трамвай при вдвічі більшій продуктивності перевезень, не розрізає місто на ізольовані один від одного райони тощо.

Система має однобалкову колійну структуру будь-якої висоти для двобічного зустрічного руху консольно підвішених з боків балкової колії двоповерхових вагонів (поїздів будь-якої довжини) з високими швидкостями. Таку дорогу не обмежують ані наземні потоки транспорту й пішоходів будь-якої інтенсивності, ані пересічена місцевість, ані водні перешкоди, ані атмосферні опади.

Сучасне метро може бути здешевлене у 3—4 рази завдяки тому, що для монорейкової дороги потрібен лише один тунель, який забезпечує двобічний зустрічний рух вагонів і поїздів без зменшення провізної спроможності.

Цим своїм листом до редакції хочу ще раз спробувати переконати всіх державних діячів у потребі створення монорейкової системи, яка забезпечить економію енергетичних і матеріальних ресурсів на 40—60 процентів, дасть змогу поліпшити транспортне обслуговування населення міст.

Євген ПОПОВ,
винахідник, письменник.

Київ.

Санкціонуйте... башмак!

Базова територія нашого підприємства прилягає до тупикової вітки залізниці, а цеглу з вагонів розвантажуємо за 3 км і привозимо до цієї ж залізниці автотранспортом. Це тому, що кут нахилу залізниці перевищує припустимі норми, й правила забороняють ставити вагони під розвантаження. Звичайно, це цілком правильно. Оскільки башмак, який застосовується на залізниці, не прикріплюється до рейки, то не виключена ймовірність його випадання, вислизання, а через це не гарантується стопроцентне утримання вагонів на уклонах. Склалася парадоксальна ситуація: маємо залізницю, а використати її не можемо. І втрачаємо через це на автомобільних перевезеннях та зайвих перевантаженнях. Та найболючіше зайве перевантаження б'є по самій цеглі й нашому фінансовому становищу. Розбиваємо до 10 відсотків цегли до такого стану, що вона непридатна для використання і стає будівельним сміттям.

А проте відомі і є різні способи надійного утримання вагонів на малих уклонах і, поза сумнівом, ними скористалися б у нашому випадку німці, японці та й інші, маючи на меті роботу на спільний результат, вболіваючи душею за втрату будь-чого, а тим більше такого цінного і дефіцитного сьогодні будматеріалу. А ми поки що розводимо руками. Підняти до потрібного рівня полотно залізниці нашого тупика не по кишені не тільки нам — це фантастично дорого для будь-кого. Та й навіщо йти на такі колосальні витрати, якщо є варіанти розв'язання взагалі без витрат?

Наші раціоналізатори запропонували застосовувати для утримування вагонів на малих уклонах (наш випадок) спеціальний башмак, який прикріплюється до рейки за принципом вагонного зчепу. Спосіб простий. Під час встановлення на рейку зачепи башмака розсуваються і обхоплюють головку рейки. У встановленому положенні башмак не тільки не падає, але його навіть збити неможливо. Він гарантує стопроцентне утримання вагонів на уклонах. А зняти такий башмак можна за кілька секунд.

Однак, виявляється, знайти розв'язання проблеми зовсім не означає її розв'язати. Внести вигідні відповідні зміни у залізничні правила і прийняти в експлуатацію пропонований прикріпний башмак може тільки Міністерство транспорту України, зокрема управління залізниць. Дістатися до вирішального підпису через безліч кабінетів цієї інстанції неможливо. Просимо міністерство через газету розглянути наші пропозиції. Бо шкода ж, що так невиправдано витрачається стільки бензину, пропадає цегли, моторесурсів — і це при наших злиднях, коли всі матеріали такі необхідні, дефіцитні і так дорого коштують. Адже вдосконалюватися мають усе виробництво, техніка, закони і відомчі правила.

А наше підприємство навіть у цей кризовий час виконує великі обсяги будівельних і монтажних робіт. Проблем вистачає, і їх доводиться розв'язувати. Але є такі, вирішення яких не потребує особливих затрат, а ігнорування їх знищує значну частину наших коштів. У підсумку — і державних.

Сергій МАКОГОНЧУК,
інженер з підготовки виробництва АТ «СБМ-Інвест».

Первомайськ
Луганської області.

Вітряки — на гусеничний хід

Доки житиме людство, доти стоятиме питання енергоносіїв. Як пригадують мої старі односельці, в нашому селі проблему електроенергії розв'язували давно, ще до колективізації. Потім, коли почали будувати гігантські гідро- й атомні станції, вітряки зникли. Тепер, із новим загостренням проблеми електроенергії, знову почалися розмови про використання енергії вітру. Але всі фахівці з цього питання живуть у містах, і нам самим треба міркувати, як забезпечити себе енергією. І от я дійшов висновку: щоб мати нам свої, ні від кого не залежні дешеві джерела енергії, котрою можна обробляти землю, потрібно поставити вітряки на трактори.

На мій погляд, такі вітряки повинні бути тихохідними, з шести лопатей. Довжина крила має бути близько 3 метрів. Кожна лопать має повертатися на 90 градусів (до вітру і від вітру), чим регулюватимуться оберти і потужність. Лопаті (робочі колеса) можна буде закріплювати на черв'ячний редуктор, від якого енергія передаватиметься на коробку передач.

Такий вітроагрегат неодмінно краще ставити на гусеничний хід, змістивши центр ваги у бік вітру.

Він зможе працювати цілодобово, освітлювати токи, качати воду, опалювати будинки, стане у пригоді фермерам при роботі в полі.

Павло ДУБОВИЙ.

Село Погибляк
Лисянського району
Черкаської області.

Замінять ЧАЕС

Я розробив і випробував на моделі новий ефективний вітродвигун, який працює на малих швидкостях. В ньому нема пропелера, а є автоматично керовані вітрила. Він працює при найменшому подихові вітру і під будь-яким кутом до горизонту. До осі потужності відомими методами можна підключати генератори струму, млини, січкорізки, дроворізки і т.п.

Підрахунки свідчать: тридцятидвохвітрильний двигун з розміром одного вітрила 1 на 10 метрів, при швидкості вітру 4 метри за секунду матиме на валу механічну потужність до 80 кіловат, при швидкості вітру 5 м за секунду — до 150 кіловат, а при вітрі 25 метрів за секунду — 1500000 кіловат.

У Києві, де середня рівна швидкість вітру 4 метри за секунду, такий електродвигун зможе виробити 1 мільярд кіловат-годин на рік, а десять двигунів замінять Чорнобильську атомну станцію.

Якщо замінити вітрила на силові весла, двигуни можна застосовувати і на річках. При швидкості течії один метр за секунду механічна потужність такого гідродвигуна буде до 800 кіловат.

Сучасні ГЕС використовують енергію падаючої води. І так не доведеться будувати греблі, дамби, затоплювати родючі землі, порушувати природне середовище і т.д. Гідродвигуни можуть працювати і під водою, на підводних морських течіях, що мають швидкість 0,5—1 метр за секунду. Енергія їх може знадобитися для механізмів, що видобувають корисні копалини з дна моря.

Мої двигуни прості, доступні, надійні. Їх можна виготовляти у простих майстернях з недефіцитних матеріалів. Беріть, будь ласка, і використовуйте неосяжну, величезну повсякденну кінетичну енергію вітру і води — і ми здолаємо енергетичну кризу через 1—2 роки.

Едуард БІЛОУС,
військовий інженер.

Тимофіївка
Гадяцького району
Полтавської області.

І... пацюкам гаплик

Пропоную на річках, що мають високі береги, поставити турбогенератори. Воду піднімати не потрібно, бо тут використовується метод «прищіпки». Вода тектиме постійно, турбогенератор вироблятиме електроенергію постійної частоти. По довжині річок можна поставити десятки турбогенераторів, створивши таким чином малі ГЕС, які можна об'єднати в цілу систему.

Я розробив також нову гідравлічну гальмову систему. Випробування підтвердило її високу ефективність і надійність.

Виготовив я і автомат для знешкодження таких хитрих, обережних і небезпечних гризунів, як пацюки. Він за одну ніч знищує до двох десятків гризунів.

Хто візьметься серійно виготовляти мої розробки?

Віктор КАРПЛЮК.

Нововолинськ
Волинської області.

Відділ листів має намір продовжити розповіді про цікаві й важливі технічні новинки, що спрямовані на піднесення нашого геть заслаблого суспільного виробництва, пошуки виходу з енергетичної кризи, разом з авторами листів дошукуватися причин нехтування їх. Адже без науково-технічного прогресу, використання новинок власних винахідників і раціоналізаторів, лише гаслами і закликами ми ще довго не зможемо піднести технічний рівень нашого переважно застарілого виробництва, без якого нам ані сюди, ані туди. І не даймо загинути джерелам творчості народної!

Підготував Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Еліта, нація, держава

Володимир БІЛЕЦЬКИЙ, головний науковий співробітник Донецького державного технічного університету, доктор технічних наук

Стриманий оптимізм

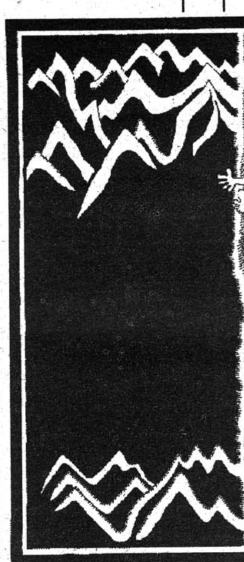
Проблеми формування української еліти на Донбасі

Щоби розглянути проблему кваліфіковано, сформуємо спершу декілька основоположних тез, від яких надалі будемо відштовхуватися.

По-перше, констатуємо не менш як тисячолітнє неперервне існування української еліти. Не заглиблюючись у це питання (воно варте окремого системного викладу), зазначимо, що саме «вибрані» — князівська, козацька еліта — складали верхівку українських держав минулого — України-Руси, Галицько-Волинського Королівства (князівства), Гетьманщини...

По-друге, констатуємо давнє й неперервне існування української еліти на Донбасі, земля якого входила в Київську державу, Запорозьку Січ, була ареною військових змагань за волю і державність (згадаймо «Слово о полку Ігоревім»), має давні центри нашої духовної культури (Святогірський монастир), а в XIX і XX століттях дала низку відомих письменників — Миколу Чернявського, Микиту Шаповала (Сріблянського), Володимира Сосюру, Олексу Тихого, Миколу Руденка, Василя Стуса, визнаних політичних, громадських, військових діячів України — Миколу Скрипника, Івана Дзюбу, Костянтина Морозова, ряд відомих у світі вчених. Все це — українська еліта донбаського кореня.

Третя основна теза механізму формування еліти як такої. Аналіз цього механізму показує, що головним є шлях самовідтворення національної еліти — політичної, військової, наукової, духівничої, яке триває більш чи менш успішно в залежності від реальних умов. Що це за умови? Наявність інструментів елітарного виховання, навчання, сприятлива соціальна і громадсько-політична атмосфера, можливість прямого (живого) і неперервного контакту еліт різних поколінь, достатній інформаційний простір (особливо — специфічний, елітарний, фаховий) та достатня кількість інститутів «мікросвіту еліти» (елітарних клубів, театрів, наукових шкіл, журналів тощо).

Із сказаного випливає, що процес формування української еліти на Донбасі має надзвичайно важливий елемент — історичну основу для самовідтворення «вибраних». Цей принципово вирішальний чинник, «подарований» нам попередніми поколіннями української еліти, є універсальним. Цей чинник додає оптимізму, що матимемо нових Сосюр, Стусів, Морозових, Дзюб. Але як скоро і чи то буде поодиноке, чи широке явище? Відповідь на це питання можна оцінити як «стриманий оптимізм». Про це говорить аналіз справ.

У галузі виховання, навчання. Останнім часом в області з'явилося до 30 елітарних (за назвою) дитсадків. Насправді їх менше, бо назва не завжди відповідає суті. Але є й інше відрадне зрушення — у 200 дитсадках зазвучала рідна мова — це проти 12-ти у 1989 році. Натомість ніяк не постане національна школа (кількість учнів, які отримують освіту українською, залишається на рівні 3—4 відсотків), хоча декілька елітарних українських закладів вже успішно працюють — ліцей у Донецьку, гімназія в Горлівці, школа в Маріуполі. Реформація державної вищої школи на Донбасі завмерла, так по суті і не розпочавшись, а про національні вузи годі й говорити. Але й тут є суттєвий порух — активно (й навіть самовіддано) працюють ряд авторитетних фахівців найрізноманітніших галузей, створюючи українські термінологічні словники (вже вийшли «народжені» на Донеччині словники з хімії, металургії, гірничої справи), що є основою для майбутніх підручників. Активно розвиваються (і вже конкурують з державними) приватні університети — в Донецьку і Макіївці.

Соціальна та громадсько-політична атмосфера далеко не найсприятливіша. Доцент, професор одержують платню у валютному еквіваленті до 70—100 американських доларів, тоді як їх колеги у США за ту саму працю (говорю це як член Дослідницької лабораторії Росії та Східної Європи Іллінойського університету) — на рівні 5000—7000 доларів місячно. Зрозуміло, що це, м'яко кажучи, не підвищує потяг молоді до науки в Україні. Динаміка захисту кандидатських дисертацій, скажімо, в Донецькому технічному університеті красномовна — 1992 року — 35 чоловік, 1993 — 27, 1994 — 22, у 1995 році очікується до 15 нових кандидатів. Хоча 1994-й у цьому самому університеті дав унікально високе число захищених докторських дисертацій — 6, і серед них одна — українською (в гірничій галузі це вперше в Україні). Як бачимо, й тут є негативне та позитивне.

Прямий контакт еліт різних поколінь. Це, як кажуть, «важка позиція», особливо для Донбасу. Високі наші достойники, наші сучасники І. Дзюба, К. Морозов та інші давно працюють десь там високо — в Києві, а то й за океаном, рідко буваючи у регіоні. В регіональній еліті радянського періоду (яка вся з «того часу») ще й досі йде ломка й вона (еліта) часто не може бути достойним прикладом, зірцем, вчителем поколінню, якому жити і творити після 2000-го року. А виховання на старих взірцях має свої недоліки. Тому це суттєво сповільнює процес самовідтворення нашої донецької еліти.

Достатній інформаційний простір та інститути «мікросвіту еліти». У цій галузі на Донеччині теж далеко до гаразду. Гостро бракує вузькофахових елітарних журналів. Правда, щойно з травня 1995 року Український культурологічний центр у До-

(Закінчення на 11-й стор.).

Тему підказав відвідувач

ВІН — ЗА РЕКЕТИРІВ. А ПРОТИ КОГО Й ЧОГО?

У НАШІЙ редакції «ларьошник»? Несподіванка, неначе грім з ясного неба. Але він, як і більшість наших відвідувачів-«прохачів», був не лише схвильований, а й водночас впевнений у собі. Останнє — ознака сучасних бізнесменів. У нього, як пізніше з'ясувалося, впевненість іде від своїх нестандартних і сміливих суджень, переконань у перспективності його справи.

Приїхав М. Таранов із Ніжина Чернігівської області. І також з проханням. Щоб допомогли захистити. І кого ви думали? «Ларьошників». Так-так, саме тих, кого ще не так давно геть усі, хіба що окрім частини молодих, обзивали злодюгами, шахраями, клятими спекулянтами тощо.

Він інженер за освітою. Працював начальником КБ і відділу товарів народного споживання на двох підприємствах Ніжина.

Тепер М. Таранов — фанат-комерсант і глибоко переконаний: всі без винятку самостійники-«ларьошники» — гарні й порядні люди. Що серед них багато розумних, по-державному мислячих людей. Це збігається з вашими поглядами на них, шановні читачі? За словами нашого гостя, всі «ларьошники» мріють про власне виробництво. Всі сушать голову над тим, як зібрати стартовий капітал для цього.

Отже, наш М. Таранов разом зі своїми двома синами також вирішив спробувати набути капіталу. Поставили ларьок з надією, попрацювавши трохи, відкрити власне кафе і кулінарію, переробляти там місцеву сировину. І все ж хоч і працює в ларку, захопився підприємництвом, душа його все-таки на своєму «Прогресі». Причину занепаду державного виробництва пояснює по-своєму.

—Нині жоден директор великого держпідприємства не зацікавлений, щоб воно добре працювало й було прибутковим. Бо будуть високі прибутки, будуть високі й акції. Отож завдання майже кожного директора — довести підприємство до ручки, до повного банкрутства. Тоді за безцінь можна приватизувати його, придбати собі якомога більше дешевших акцій. Переконаний: не будуть добре працювати підприємства, доки не буде в них реальних власників. Бачу ще й таку причину. Нинішні великі підприємства дуже енергоємні. А це он як сьогодні позначається на економічних показниках.

Прилучившись до підприємництва, М. Таранов тепер порівнює:

—Серед підприємців зберігаються дружні стосунки, солідарність. Конкуруючи між собою, борючись за ринок, вони можуть навіть обдурювати один одного. Але коли бачитимуть, що всі виграють, об'єднуватимуться, захищатимуться разом. У робітників ані такої конкуренції, ані солідарності немає. Вони роз'єднані. Робітник промовчить, коли слід прямо й відверто висловити свою позицію. Бо йому або квартиру потрібно одержати, або вигідний наряд, або путівку чи ще щось.

Будемо й ці висновки вважати за його власні.

—А ви часом не заперечуєте проти приватизації держпідприємств? — запитую Миколу Миколайовича.

—Я — за приватизацію. Але не приватизаційними чеками, а тільки через вільний продаж акцій. З неодмінним збереженням значної частини акцій тим, хто багато часу пропрацював на підприємстві, вийшов з нього на пенсію. Переконаний: будь-яке підприємство починається з ринку. Звідтіля, де реально оцінюється асортимент, якість продукції, її споживча вартість.

Що ж, йому як потенційному власнику підприємства, мабуть, і годиться мати такий орієнтир.

До розмови з М. Тарановим я вважав, що підприємці найбільше бояться рекетирів. Мовляв, приходять такі-сякі мускулясті здоровані й грубо відбирають зароблене. А в нього щодо них інша думка.

—Рекетири розумні (також. — Я. Г.), грамотні й коректні хлопці. Це аж ніяк не ті, перші грабіжники. У нинішніх рекетирів чітка, відпрацьована, я б сказав, статутна система роботи. То лише окремі, неорганізовані бандюги чинять грубо й жорстоко. Рекетири не лише беруть свою частку, а й можуть допомогти, захистити. Ось чому я — за рекетирів.

Після сказаного Тарановим я подумав: може, й справді рекетири більше, ніж держава, зацікавлені у розвитку підприємництва? Тому що кожна комерційна точка — джерело їхнього заробітку, наживи тобто. Хто як розцінить. А ось про податкових інспекторів, представників держави, у М. Таранова протилежне судження.

—Приходять по черзі мало не щодня і декотрі з них нахабно вимагають те та се. Завагаєшся чи заперечиш, заявляють: «Дивись, а то ми до тебе докопаємося». Спробуй заперечити, відмовити! Вони озброєні такими нормативними актами, що можуть знищити будь-якого підприємця. А у нас таке становище.

Ми купуємо товари на оптових ринках у Києві. У нас немає накладних. А податкова інспекція вимагає лише банківські перерахунки. Нам, звичайно, було б краще, якби оптові бази видавали нам документ, в якому значилася б реальна вартість товару, затрати на його придбання і який визнавався б інспекцією. А так вони твердять: «Ти купив товар за 25 відсотків його вартості». Отже, 75 відсотків вартості оподатковуються. Та де ж це бачено, щоб можна було продати товар в чотири рази дорожче, ніж купив на оптовому ринку? Скажімо, ми купуємо 100-грамові шоколадні плитки по 75 тисяч. За законами ринку продати їх зможемо по 100 тисяч з урахуванням транспортних витрат, що становлять не менше 10 тисяч. Отже, загалом витрати — 85 відсотків від роздрібної ціни. Ця цифра й повинна бути базовою при обчисленні прибутку. А нам же потрібно відрахувати відповідну суму до Пенсійного фонду, великі суми виплачувати за ліцензії, відкриття торговельної точки, за землю, охорону тощо. Через це більшість із нас має або мізерний прибуток, або збитки.

Тож дайте нам можливість працювати й жити, як ми зуміємо. Не ставте нам усюди капканів. У моїх синів, наших колег смуток і страх в очах...

—Що ж потрібно, щоб ви могли нормально працювати з користю для себе й держави?

—Потрібно змінити визначення затрат на придбання товарів з 25 відсотків до 80—85. Зменшити плату за ліцензії до розмірів мінімальної заробітної плати. Не вимагати обов'язкового застосування касових апаратів — їх можна замінити й товарно-касовою книгою. Встановити для підприємців сукупний податок (ПДВ та податок на прибуток, а також виплати Пенсійному фондові) не більше 35 відсотків.

Як бачите, його пропозиції стосуються поліпшення умов для роботи не тільки «ларьошників», а й усіх підприємців.

Цікава ще така деталь. Оці свої судження й пропозиції М. Таранов надрукував у місцевій газеті. Було близько 200 телефонних дзвінків. Схвильованих, підтримуючих. Але було й кілька з погрозами. Мовляв, пошкодуєш, тобі виплатять якісь негідники. І здійснилося. Їхній ларьок обікрали. Забрали й касовий апарат, якого шукають тепер рекетири. Він переконаний — це не випадковість, пограбували не дикі злодюги. Хто ж тоді? Мабуть, ті, кому наступив на мозоль. Можливо, навіть не самі. Для таких справ тепер наймають...

Наприкінці розмови запальний, експансивний М. Таранов замислюється й підсумовує:

—Розумієте, нині багато хто зацікавлений в оцій каламутній воді, де зручно ловити рибку... Незадоволений я і Президентом, який однією рукою робить одне, а другою — інше. З одного боку, підтримка підприємництва, заклики до нього, а з другого — встановлення таких перешкод, що воно вмирає, не народившись, від чого й держава втрачає...

—А чи не краще повернути назад? — запитую про всяк випадок, аби перевірити його переконаність у підприємництві.

—У сфері соціального захисту — так, — не замислюючись відповідає. — У виробництві — ні. Нізащо! Я не знаю, як навести лад у країні. Але те, про що я говорю й пишу, знаю, як треба робити. І я буду всіма засобами й формами захищати справу своїх синів.

Бесіду вів і записав Яків ГАЛЬЧЕНКО.
Фото С. КОВАЛЬЧУКА.

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України» Сергій КОВАЛЬЧУК (фото).

І навіть якщо ви не Гарібальді, табличку можете в Одесі замовлять

Одеса — місто-міф і фабрика міфів. Потрапити в історію тут легше, ніж виплутатися з неї. Ніде в світі ви не знайдете такого розмаїття меморіальних дощок — схоже, що регулярна забудова зовсім не завадила хаотичності канонізації.

Ось вам приклад. Не знаю, чим прославився Джузеппе Гарібальді у 15-річному віці, але саме тоді якимось вітром занесло його до одеського порту, і цей знаменний візит тут не залишився непоміченим. Слід ноги Джузеппе увічнили табличкою із серії «Тут був...»

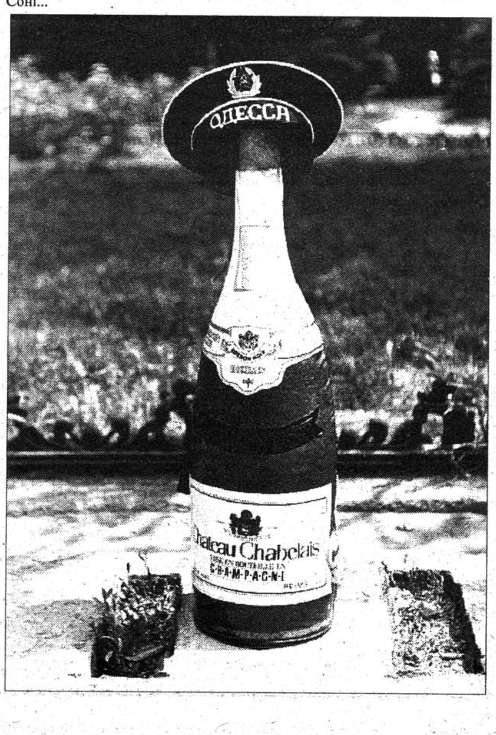
Ой, скажу я вам, хто лишень тут не бував, не співав, не голився, не народжувався, не одружувався, не вигулював собак! Коли такі віднайдуться — раджу їм ходити одеською бруківкою тихенько й обережно. А то, дивись, вляпаєшся ненароком в історію для молодших класів — і будеш, ніби знаменитий Рішельє, двохсотрічною поживою для новітніх міфів.

Про Дюка подейкують, що колись, вже у віці пам'ятника він спіймався на пособництві місцевим абітурієнтам. Вступаючи до вузу, кожний одесит уже знав, де можна роздобути теми іспитових творів. Рецепт був неймовірно простий: варто завечора покласти в ліву руку «градоначальника» «рупь», як уранці у згортку, що тримає його правиця, хтозна звідки з'являлися теми творів. Так тривало до кінця сімдесятих. Проте одного разу Дюк образився: чи то грошей поклали мало, чи то втрутився міськвно... Тож бідним школярам довелося йти на екзекуцію ні з чим.

Про причини трагедії історики, як водиться, мовчать. А краєзнавці стверджують, що винуватцем був лише літній дощ і повернення рибалки Соні...

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

БІЛА РУСЬ, ДИТЯ САМОВОЛКИ

Передмова у метафізичному дусі

Два тижні тому, коли їхав до Бєларусі, здавалося — знав, навіщо їду. Спробую пояснити: у житті кожної колишньої радянської людини рано чи пізно прокидається аполітичне бажання повернутися в державу своєї юності. До відновлення Союзу це не має анінайменшого стосунку, це проблема часу, а не простору: я тут служив у армії. А двадцять років тому, так само у жовтні, приїхав сюди вперше й був зачарований. Нас була чимала компанія з Києва, ми були наївні, ми втекли з України сюди служити мистецтву, ми втекли, бо українська культура здавалась нам недостойною наших зусиль, о, це було дуже по-радянськи — плутати ідеологічне керівництво культурою з самою культурою! Отож, ми утекли від поганої культури до хорошої. Справді, тут працювалось легше: чи то Система не чекала від білорусів ніякої небезпеки, чи то справді Москва так платила молодшій сестрі за партизанські жертви. Тут, у Могильові-на-Дніпрі, наша компанія прожила три щасливих роки в затишному театрику, керованому геніальним Юрієм Мироненком, а коли він загинув, ми повернулися додому і лиш згодом збагнули, що Білорусь, можливо, врятувала нас від розпачу й розчарування тих часів. І ось сталося те, чого ніхто не чекав: у них раптом, кажуть, стало нині так, як у нас було тоді, коли ми туди тікали. І захотілося побувати там: не заради банального викриття «заповідника авторитаризму», а більше з наївного бажання застати там самого себе двадцятилітньої давності. Якщо там усе лишилось так само, то, може, там лишився і я? Ось чому читач не знайде у цих дорожніх нотатках нічого, окрім особистих вражень. Звісно, прибуваючи у будь-яку країну, навіть у країну твого минулого, не варто бодай ненароком ображати нікого з нині сущих там. Зі мною в одному купе їхав до Мінська молодий китайський бізнесмен з Києва, і я запитав, чи не зобижає його наша міліція? Він відповів дипломатично: «Московская милиция очень хуже вашей». Повчальна відповідь, і я собі подумав, що непогано було б пам'ятати про це під час подорожі.

... Ми з китайцем прокинулись до світанку й побачили у вікні вагона дивне світло. То — без сонця — світились ліси жовтим листям в тумані боліт, і то була вона, люба Білорусь, флегматична лисиця, що згорнулась клубочком на невидимому попелі Чорнобиля.

Виставка динозаврів

Кажуть, Мінськ нині місто похмуре, а жителі засмикані й залякані. Це не так — місто світле й сумірне навколишній природі, сталінський ампір його вулиць дивним чином нагадує Петербург, тут навіть тюрма, точніше СІЗО за архітектурою схожа на привітний казковий замок, люди ж просто спокійні й сумирні, це такий менталітет. Загалом же враження таке, що пострадянський простір, при всіх відмінностях, всюди однаковий: та ж бананова банальність крамниць і нема що купити на гостинець тутешнього. Раніше можна було придбати чудових книжок, особливо дитячих, тепер цього майже нема, скрізь однакова бридота у блискучих палітурках, а білоруська література за сліз дешева. В різницях цін орієнтуєшся швидко: вони тут на один нуль коротші, ніж у нас, тільки й того. Мабуть, можна знайти в цьому вигоду — на базарах дуже популярне наше сало й олія, а ще я зустрів київського барда, він торгує книгами. На ходу прочитав нові вірші, де «пурген» римувався зі словом «інтелігент» і побіг.

Ні, Мінськ навіть веселе місто, тут досі ще веселяться так, немов це початок перебудови. Тут досі цікавляться політикою у її суто емоційному вияві, збирають вирізки з опозиційних і переслідуваних Президентом газет, з уст в уста передають щораз нові пригоди й афоризми Батька нації. Він же всерйоз воює з білоруською мовою й символікою, тролейбусними зайцями та пільгами для чиновників, інвалідів, навіть для чорнобильців. Чим серйозніше — тим смішніше. Досі обговорюється інцидент із збитою повітряною кулею. Військові скаламбурили: «Кто к нам на шаре прилетит, тот на шару не проскочит!» Люди Президента кажуть, мовляв, куля сама винна, бо летіла над російськими військовими базами, на що народофронтівці дотепно зауважили: у нас куди не ткни, всюди російські бази! Народ запоєм читає сатиричну поему про Луку Мудищева, написану якимось нібито Ведьмаком Лисагорскім, а спецслужби безуспішно шукають автора.

Сміх сміхом, але бути Батьком нації й справді нема кому: нинішній парламент майже на два роки пересидів свій строк, а весняні вибори завершилися нічим, що дає Президентові змогу діяти самому. Щойно Конституційний суд визнав легітимність старого парламенту до листопадових виборів, на що Лукашенко, кажуть, припас свої козирі. А поки що оголосив: треба б повернутися до ранкових політінформацій і радянських підручників.

У Мінську якраз демонструється розкішна виставка динозаврів... Що там динозаври: під Осиповичами й Кричевом на запасних коліях я бачив десятки паровозів. Не на виставку ж їх повитягали. А тим часом населення називає урядову кампанію підготовки до зими «турботою нашого Батька про хорошу погоду»...

«Каб я не быў беларусам...»

Сумно, але в натовпі можна почути пару небилиць про жахи білорусизації: комусь виписали рецепт по-російськи, а в аптеці не прийняли, і людина померла, а ще десь комірниця отримала «білоруську» накладну на якісь продукти, поки переклала на зрозумілу мову, продукти зіпсувались і люди потруїлися...

А поки що реально одне: країна вслід за Президентом переходить на «общепринятый». Навіть в окремих сільських районах російських перших класів знову стало більше, ніж білоруських. Пригадалося: я приїхав з Могильова до Мінська за п'єсою до покійного Уладзіміра Караткевіча. «Не дам, — сказав він. — Чому? Бо не хочу, щоб у Могильові, де моя бабуся вчилась у білоруській гімназії, йшла моя п'єса у російському театрі!»

А ось фраза з нової книги Янки Бриля: «А каб я не быў беларусам... а якби не був білорусом, а сыном народу з великою історією, великою літературою, гарантованою мовою, — росіянином, поляком, навіть литовцем, — як я ставився б до таких слабаків, як ми, білоруси?..»

Мова білоруська чарівна й красива, нею справді треба наважитись заговорити: це так, немов ти раптом заговорив би мовою «Слова о полку Ігоревім».

Вони кажуть: добре, що ваш Президент шанує вашу мову. Це приємно чути і не хочеться згадувати, що своїх лукашенків у нас надто багато.

«Панічыку, вы спіцьо?»

Втім, я приїхав не за цим. Я хотів бачити армійського друга, старшого сержанта Колю Попельського. Колись ми об'їздили на військових колесах чи не всю Білорусь. Він якось так гарно і по-домашньому тепло знав свою країну, що мені захотілося так само полюбити свою, необачно покинуту. Він був добрий солдат, але його шанували не лише й за те, що він, син значного державного чиновника з машеровської гвардії, служив в армії як усі. Він був старший за нас і всупереч ієрархії отримав титул «діда» не в кінці служби, а на початку. А ще він був жонатий, і в перші ж дні служби загримів на знаменитy мінську гауптвахту за самоволку. Така в нього доля. Його син Алесь народився якраз під наш дембель!

І ось через кільканадцять років я телефоную, трубку знімає Алесь, довгоноге дитя самоволок, і я прошу покликати батька. Тут читачеві слід знати ось що: щовечора після відбою, коли казарма вже засинала, ми з Попельським грали у таку собі гру. Я промовляв першу фразу з трилогії Якуба Коласа: «Панічыку, вы спіцьо?» Він, за тією ж трилогією, відповідав: «Не, бабка, нешта галава баліць...» Смішно, але запам'яталось. І ось, не називаючи себе, кажу в телефон ту саму фразу і, через довгу паузу, отримую відповідь! Так не буває, але от - є. Потім ми зустрілися і до останнього солдата пригадали всю нашу тодішню шосту роту. Слава Богу, армія привчила пити так, щоб на душі було радісно і старшина не унюхав.

Лев Горинич

Надвечір я виїхав електричкою до Борисова, міста, заснованого колись галичанами на Березині, де потім Наполеон утопив свою армію і де знаменита сірникова фабрика. Там стояв наш 60-й полк і штаб Сьомої (однієї з трьох танкових армій білоруського округу). Вечір я обрав — щоб оживити в собі відчуття ще тих самоволок. Місто жило турботами армії, тепер вона скорочується, і Борисов став запущеним і нетемним. Наш полк теж кастровано, а шостої роти давно нема. Молоді прапорщики підказали, де знайти нашого взводного Лева Георгійовича, прозваного нами Гориничем. Це був прапорщик, позбавлений капітанських погонів за якісь зальоти. Він був геніальним військовим інженером, міг робити чудеса без жодних схем і креслень. В армії важко бути геніальним і Горинич, вже після нашого дембеля, спробував застрелитись. Стріляв у рот, куля вийшла крізь щоку. Вигнали одразу. Шрам не псує його, колись елегантного корінного москвича, що осів тут, видно, назавжди. Він впізнав мене. «Ну и наделал делов этот ваш хохол!» — «Який хохол?» — «Да Лукашенко!» — «Він же білорус!» — «Рассказывай! Все это хохлы крутят. Я тут полжизни прослужил и ни одного белоруса не видел живого!» — «А Попельський?» Горинич погас: як же так, такий хороший чоловік і раптом білорус! Взагалі щось у ньому змінилось, я потім зрозумів: взводний, якого я знав, таки застрелився і його вже нема. Лягли ми пізно, а встали рано: Гориничу треба було десь їхати на пошук роботи, він перебивається картоплею та грибами, а у Борисові для його золотих рук роботи нема. Прокинувшись, я подумав що в цьому місті мені ніколи не судилося виспатись, і ця хвилина була ніби хвилиною повернення в казарму 60-го полку. У ранкових сутінках Горинич показав мені здоровенне кладовище «скорочених» танків, схоже на пейзаж після Курської битви. На взводного жалко було дивитись, але ця армада того заслужила: скільки ми свого часу перетолочили білоруської землі, скільки лісу пустили прахом...

Чому ми не поговорили

У вагоні дизеля, що йшов далі на північ, думалось на воєнні теми. Приміром: старшим білорусам, що пережили війну, важко змиритися з тим, що партизанський героїзм був марним, тому лукашенків лозунг про «справедливий ринковий соціалізм» такий популярний тут. Та й чи багато їх лишилось, тих білорусів? За статистикою, війна забрала кожного четвертого, але ось на Вітебщині, куди я їду, загинув кожен другий, на їх місці якісь пришельці, то чи дивно, що країна вражена «кримським синдромом»? Чим закінчиться проголошена інтеграція з Росією — віповісти зараз не беруться навіть чиновники МЗС. Серед приватних прогнозів є такий: Білорусь для певних сил у Росії — така собі мирна Чечня, майбутнє корито для відмивання тіньових капіталів. Цікаво, що робитиме хоробрий президент-інтегратор, коли збагне, що його використали як пішака? Покличе до суду російську Думу? Можливо, те, що він робить у своїй країні — то звичайний відчай 40-річного чоловіка, відчай, що змушує робити подвиги і дурниці заради втраченої молодості, така собі самоволка на злом голови. Звісно, можна було б спитати про це у нього самого, але моє солдатське єство не дозволяє: коли я на цій благословенній землі стояв у нічних караулах, він був нікому не відомим хлопцем з могильовщини. У нас, советских, собственная гордость, так би мовити.

Сашко Пушкін та інші

Вітебськ — гарне місто. Як усяка провінція, воно прагне бути активнішим ніж столиця. Окрім «Слов'янських базарів», тут бувають ще й міжнародні театральні фестивалі, є центр вивчення енергетики театру. Колись тут проїздом був Пушкін, у місті є йому пам'ятник, симпатично-маленький, півтора метра разом з циліндром. Є тут і живий Пушкін, теж Сашко, точніше Алесь, художник, відомий намаганнями відродити пам'ять про знаменитих вітьбичів Шагала і Кандинського. У Вітебську ж, випадково, я познайомився з творами ідеолога білоруського націоналізму Томаша Гриба. Цікаво: Гриб ображається на поляків за те, що вони колись забрали у білорусів їхні південні землі (тобто, Україну) і таким чином позбавили Білорусь виходу до Чорного моря. Звісно, княгиня Ольга, князь Володимир і навіть Богдан Хмельницький у цій інтерпретації — не більш як дрібні сепаратисти білоруських окраїн! Ловлюсь на думці, що від білоруса це чути приємніше, ніж від великороса.

Мій старий могильовський приятель, киянин родом Юрко Лізенгевич працює тут у театрі, де йде його постановка «Непорозуміння» Камю. Вистава, як на мене, про те, чим живемо ми всі на просторах колишнього Союзу — непорозуміння між своїми. В одній з головних ролей — Тамара Кобяк, білоруска з половецьким прізвищем, в яке я колись, у Могильові, закохався заочно, настільки таємничо воно звучало та й досі звучить, немов «Слово о полку...»

Тепла хата, зроблена своїми руками

Назад повертався через могильовську провінцію. Легко відчути: саме у глибинці — база підтримки ідей Президента. Його тут не називають інакш як «наш Президент», співчувають і жаліють що він, бідний, самотній у своїй боротьбі. Ця народна турбота справді зворушлива, але з біса наївна. Трапився добрий співрозмовник у дизелі Орша — Кричев. Кажу: як же так, от ти підтримуєш боротьбу Президента проти розкрадачів держави, але ж перед цим ти казав, що у тебе вдома пилка-циркулярка працює на краденій електроенергії! Він: дык ніхто ж гэтага ня бачыць! А йосць такія, што крадуць і не стыдаюцца!

Вся річ мабуть у природній довірливості глибинних білорусів, вони вірять кожному слову свого Аляксандра Рыгоравіча. Це чомусь нагадало: під війну гинуло багато якраз не партизанських сімей, бо вірили, що невинних не розстрілюватимуть. Тепер ось вірять урядовим повідомленням про те, що президентська програма стабілізації в основному виконана. Тим часом білоруське село нині купує один трактор на 4 господарства, про це пише навіть не опозиційна преса. Ще вичитав у газетах: кількість загиблих од самогубств майже рівна кількості жертв розбою, а подекуди навіть перевищує цю цифру. Тим часом армійська преса пише, що «Под сенью русских «тополей» жить спокойней, веселей!» «Тополя» — то ракети СС-25...

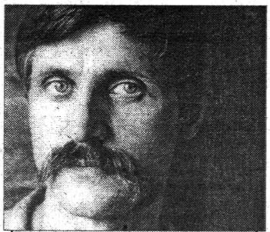
... Проїхавши сотні кілометрів у приміських поїздах, я навіть там не почув жодного білоруського слова, тільки під Кричевом корінна мова нарешті зазвучала, але тут же активізувався й тотальний мат, бо ця дорога веде на російсько-білоруське пограниччя. Навіть моя улюблена тітонька, українка, що оселилася тут після війни, — навіть вона сприйняла мій несподіваний візит не вельми цензурною радістю. Що ви, кажу, тітонько?! Вона махнула рукою: «Ды я тут совсем окацапевшы!»

...Протягом довгих армійських місяців я мріяв хоч одну ніч переночувати у справжній дерев'яній білоруській теплій хаті з котами коло печі, і ось мені випала така можливість. Тут живуть мої брати, яких я не бачив сто літ. Вони розмовляють по-білоруськи, але вважають, що по-російськи, і цим вони схожі на свого улюбленого Президента. Я спитав у старшого: якщо тобі все це байдуже, чому тоді твій син готується стати вчителем білоруської мови, як так вийшло? Не знаю, сказав він. Бачиш оцей дім, він чудовий, правда ж, так от, ми його зробили з сином власними руками, а сина не пускав на танцюльки, я привчив його до роботи і ... можливо тому він хоче бути не гендлярем чи бандитом, а вчителем мови, мені байдуже, якої саме...

Після цього мені захотілося до свого, тиждень тому покинутого, дому — як колись після бесід з сержантом Попельським. Самоволка закінчувалась, та й чого ще ждати від вкраденої у самого себе свободи?

На фото: Тамара Кобяк у виставі вітебського театру «Непорозуміння».

Київ—Мінськ—Борисов—Вітебськ—Клімовічі—Київ.

Михайло ВАСИЛЕНКО — поет і журналіст, критик і етнолог, перекладач і літературознавець, народився в селянській родині на Полтавщині (тепер Черкащина) Золотоніського району в Драбівцях. Закінчив середню школу, професійно-технічне училище в Черкасах, відслужив у війську, попрацював на заводі хімволокна, звідки попав до Київського університету, студіював журналістику. Вірші почав писати в школі. Відвідував літературну студію ім. Василя Симоненка в Черкасах, літстудію «Кобза» в Києві. Друкувався в періодиці, часописах, збірниках, автор збірок віршів «Орії», «Очарії», дитячої «Стрікоко», упорядник збірників з народознавства, історії, художньої літератури та ряду літературознавчих, етнологічних, критичних і публіцистичних статей.

Нині член Спілки письменників і Спілки журналістів України. У співпраці з Першим українським міжнародним банком і видавництвом «Вік», накладня ім. Шухевича, видав збірку поезій «Очарії». Подаємо добірку нових віршів.

Михайло ВАСИЛЕНКО

Образ Сонця

«Ожиємо, брати, ожиєм!»
Іван ФРАНКО

Чого дерева знають своє листя?
Чого у серці образ цей болить?
Чого у думах це блакиття висне?
Чого в очах непевність мерехтить?
Невже ось так і юнь моя минеться,
а світ, мов хіть, крива́вочку ладна,
та не сховать таїн: осердя оголиться,
душа ж, мов річка, вимерзне до дна...
Не знати нам. Обірвані, мов рана,
і час в мушкетний порох перетре
оце життя. Затаєну оману
він не здола, бо що тут є тривке?..
І роси перл, і Боги, і Богині
у квітах дум, а роздуми чуття
вінше раз Богиня-Берегиня, — не раз на світі
тут оце життя...
Не так живем, як спершу нам здавалось,
в житті є все, почвари й Коляда,
і диво є. Воно таки витало...
Над нами видиво.
Так нас уже нема...

* * *

Чекає берег на свого човна,
битий шлях кудись таки забіг,
і став я подорожником до ніг,
де мандрівник нічого не мина.
Калині десь виспівують півні,
роса пообплітаєся вітрами,
кохана хай красу свою спізна
стигими і рідними житами.
Хто для неї пісню заспіває?
І клич, проси — не чути солов'ю,
ось зоря край шляху визирає
і когось чекає на плаю.

* * *

Слово — витвір уяви?
Кохання — чутливість дум?
Мовчи. Не треба визначати.
Бо запереченням воно лиш прозвучить.
Серед безглуздя слів знайти і покохати,
без зайвих слів зуміти жить і жить.
Його ніхто й ніколи ще не бачив, — то марево
бентеги душ і дум,
доторканість щедрот не передбачиш,
а обіцять — піднять усе на глум.
Є зрада й сум у слові, що об'ємне,
в обов'язку, в законі, і клятьбі...
не обіцять небес, а дати хоча б землю,
якої й так вже мало на Землі.

* * *

У думах ти мені
постійний чистий світ,
нав'язлива ідея ти при стрічі...
Тремтиш, пелюстко, лиш тоді,
коли щоразу в серці злива веснева
у тихі сни, і в присмерк вечоровий...
Волієш щастя, та його не знаєш.
Ти просто так чогось собі шукаєш,
хоч музика потрібний лік
кладе на душу...
Ти мирне, легковійнеє життя,
мов сукню празникову,
міряєш на себе,
неначе Діоген у черепку з
розбитого горшка востаннє
спрагу втамував, а потім
пив із жмені, — так простіше,
а в світлиці — діжі оглядав кутки
найближчі і вів премудрії розмови
з рогачем-жуком...
Що є убозтво тут, коли йдемо одвічно
(хоч не вічні) до відблиску далеких мерехтінь?
Що тут зумієм побачить і подумать,
не навчені ні бачить, ні любить?..

* * *

... і хоч рвись, хоч не рвись
у блакитну вись — все лишається доторком Бога,
та і погляд земний, проникаючий твій
не пускає до свого порога...
... і сп'янить це вино — веснянеє зело
(трунок неба й цілунок — бажані),
твої руки людські,
твої губи п'янкі,
щире серце — мов сонце — багряне.
Десь є Бог? Десь є рай?
Десь є пекло? — пізнай!
Тільки є почування, Богине!
Ти людина свята, ти дівчина проста,
бо із рідних країв Берегиня.
Ось блакитний порив
і стремління, мов Див,
доторк сповнить життям нас, кохана,
... ніби все це ясне, зрозуміле, земне, — тільки
спрага життя
полум'яна...

СТРИМАНИЙ ОПТИМІЗМ

(Початок на 8-й стор.).

нецьку зреалізував ідею створення елітарного багатотемного (політика, економіка, історія, культурологія, релігієзнавство) журналу «Схід», який розповсюджують адресно науковцям, мерам міст, депутатам, адміністрації, головним бібліотекам краю. Але цього замало — українська еліта ще заслабка й не має свого повнокровного «мікросвіту» — клубів, висококфахового театру, газет тощо.

Отже, термін «стриманий оптимізм» найбільш прийнятний сьогодні щодо процесу формування української еліти Донбасу. Є певні сподівання на позитивні тенденції зростання [illegible] політичних еліт, молодіж[illegible] [illegible]середків, так званих «[illegible]ців» регіону — з числа українських бізнесменів, господарників, керівників-новаторів, до яких, здається, належать і деякі керівники — голова облдміністрації В. Щербань, його заступник В. Рибак, мер Маріуполя М. Поживанов та інші. Допомогти самовідтвореному нашої регіональної еліти могли б різні фонди, зокрема, Міжнародний фонд «Відродження», але його Донецьке відділення відсторонене від цієї проблеми. Натомість є власні плідні спроби, скажімо, успішно діє Фонд підтримки прогресивних реформ, який згуртував когорту висококваліфікованих спеціалістів.

Загалом нема сумніву в тому, що українська еліта українського Донбасу, цього промислового наймогутнішого регіону країни, важко, непросто, але самовідтворюється. І є впевненість, що вона зіграє небайму роль у майбутній долі нашої держави.

Фортеці України: Генуезька

Клим ДМИТРЕНКО,
журналіст

Багатоликий вітер Сугдеї

— *Куди-куди?*

— *До Генуезької фортеці.*

— *А навіщо вам у фортецю? Я навпроти неї живу.*

Цей діалог не одеський. Він кримський. І під час його чи не вперше я відчув один з недоліків організованого туризму: небажаність відлучитися за межі бази відпочинку без згоди її директора. Палкий прихильник «дикунського» проведення відпустки, що стояв поруч, дивився на мого директора з неприхованим захопленням, а коли той пішов собі, вирішивши, що розмову закінчено, знічев'я поцікавився: «Ти не пригадаєш, коли останній раз тікав з уроків?»

Звідки! Мені під сорок. Судаку (Сурожу. Солдайї. Сугдеї) — значно більше. Якщо вірити табличці, що сором'язливо визирає з кущів біля головної вулиці, 1781 рік. Неподалік — вигорілі від сонця літери на металевому щиті: «Середина Великого Шовкового шляху».

Нас із прихильником «дикунів» наскрізь нещадно пронизує поривчастий, холодний, курний, зовсім не вересневий вітер. Фортецю видно звідусіль, але як у дідька дістатися до неї по криволистих плутаних провулках? Коли ж добуваємося нарешті до каси, терпець у «дикуна» уривається: без чогось зігрівального з нашим літнім одягом тут не витримати.

—Гаразд, обдивишся принаймні нижню частину фортеці. Там не так дме.

Мені, можливо, зараз буде тепліше, але важче. Мимоволі пригадуються слова директора, котрий під час втечі з'явився мов з-під землі: «Чого про ту фортецю писати? Все писано-переписано! Напишіть краще про Новий Світ. Я вам книжку дам».

Він має рацію. Перський історик Ібн-аль-Бібі, мандрівник Марко Поло, араби Ібн-Саїд, Аль-Муфаддаль, Ібн-Батута — це лише до генуезької влади. Через 80 з гачком років, як кафинцям пощастило нарешті прибрати до рук фортецю Сугдею, створюється докладний статут генуезьких колоній на Чорному морі (1449 р.). До нього додають свої свідчення письменник XVI ст. Мартін Броневський, академік Паллас (1793—1794), П. І. Сумароков, з якого починається доба туризму у Криму. Ледь не забув Грибоєдова... Що можна докласти до цього? «Я вам книжку дам». Секиринського, Фронджуло чи Полканових?

Й усе-таки, коли ступив до кімнатки за касою, на щось сподівався. Завідділом Судакської фортеці державного архітектурного історичного заповідника «Софія Київська» Л. І. Середова? Буде у другій половині дня. Реставратори? А Міністерство України у справах будівництва й архітектури цього року фінансування реставраційних робіт припинило, і бригадир судакської бригади реставраторів В. П. Середов свою команду вже відпустив. Хто ж тоді займається фортецею? Архітектор Є. І. Лапушинська та доктор історичних наук І. А. Баранов. Їх зараз теж тут немає. Ну хоч привид у Консульській вежі є? А от цього взагалі не було. Точно? Молода жінка інтелігентної зовнішності невдоволено пояснила: «Минулої зими донжон перевірили хлопці з Пермі. Але про це небажано...» Справа ваша. Та й маю інше завдання: хоч хтось є? Лише оця саме жінка, — науковий співробітник Судакської фортеці Г. Г. Панчишина.

—Тільки я вас прошу, не будемо лізти в археологічні хащі. І самі заплутаємося, й інших заплутаємо. Хто знає, як воно було насправді...

Сьогодні І. А. Баранов переконаний, що почалося отак: «... у третій чверті VII ст. сугдами — етнічною групою, спорідненою з адігами (зіхами), яка входила до середини VII ст. до складу протоболгарської конфедерації у Приазов'ї. Мешканці приазовської Нижньої Сугдеї, розгромлені, вірогідно, у ході хазаро-болгарської війни, втекли до Таврики у складі оногурської орди. Вони осіли на березі бухти, придатної для корабельної стоянки й торжища, давши новому місту своє родове ім'я». Бач, а казали, що алани. Далі, за твердженням І. А. Баранова, до першої половини VIII ст. це була невеличка приморська фортеця з замком і маяком. У середині X ст. це вже захищена територія в більш аніж 50 га. У замку Киз-Куле містилася ставка тарханату. З 1223 по 1229 місто не менш як п'ять разів руйнували ординці, й воно повністю занепало. У генуезький період (1380—1475 рр.) фортеця відбудовується. Та ще й як! Кожен з її консулів протягом року владарювання мав звести свою будівлю або закінчити ту, яку не встиг попередник. От і маємо, разом із 7 безіменними баштами, башти Якобо Торселло, Пасквале Джудіче, Лукіні де Фліско Лавані, Коррадо Чікало, Консульський замок (він ще — донжон), Георгіївську...

Коли ми з Панчишиною проходили повз них, згинаючись від вітру на крутосхилах Фортечної гори, раптом згадалося: «Але чому ні слова про другу найголовнішу башту — Бернабо ді Франкі ді Пагано? З неї ж огляд починається!» В очах Галини Григорівни, немов у затятого картяра, одразу з'явився загадковий вогник переможця: «Як ні слова?.. Просто в неї, вірогідно, зовсім інша назва — Раффаеле Ультрамарино, 1381 рік, а був 1414, розходження у напівстертих датах...»

Невже мені усе-таки пощастило витягти її на діалог припущень? А як щодо неточності у назві найвіддаленішої й розташованої на найвищому місці — Киз-Куле чи Кез-Куле? Моя співбесідниця захлинаючись готова говорити про подальшу реставрацію 8 об'єктів фортеці, про особливості її будівництва, про те, що відбудова фортеці приречена на нескінченність, бо котрий з трьох культурних шарів реставруватимемо та й як, адже нові оборонні стіни та башти зводилися на старих підвалинах, повторюючи їх у плані, з болем про те, що у найдревнішій, портовій частині активно будується пансіонат «Львівський залізничник», і стає зрозумілим, що вона знов обережно сходить зі слизького: «Це просто гра однієї літери, не більше. Хоча з Дівочою (Киз-Куле) пов'язана красива легенда...»

Звичайно. Крим увесь сповнений легенд про кохання. Аби не час, я багато книжок назвав би їй! Але «дикунові» давно вже небезпечно грітися у барі «Мрія» за автостанцією. Та й автобус...

—Був унизу?

—Там якась зруйнована башта, — дивився на мене посоловілими очицями «дикун», — і будинки відпочинку.

Фредеріко Астагвера (1386), яка захищала шлях із фортеці до порту? Не знаю, мій гід відмовилася: «Немає там на що дивитися».

Проте, коли за кілька днів директор спитав «дикуна», що умлівав під сонцем на вкраденому лежаку, чи впала вже Генуезька фортеця, відповідь була напоготові: «Раніше вважалося, що турецькій ескадрі у 1475 році допомогли перемогти татари та незадовільний стан самої фортеці. Нині кажуть, що у захисників не було вогнепальної зброї, а в нападників була».

Хоча мені здається, що справа й не у зброї: просто історія, як і вітер, має не одне обличчя. Особливо коли йдеться про пам'ятку архітектури світового значення.

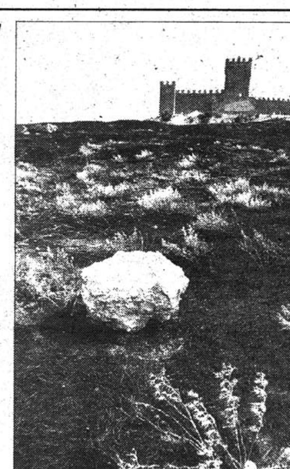

Фото Укрінформ.

Баскетбол

За початком діло становиться

СТАРТУВАВ 5-й чемпіонат України з баскетболу серед чоловіків. Команди-учасниці ледь устигли провести по 4-5 зустрічей, як розпочався місячний антракт у турнірі, влаштований в інтересах національної збірної. Ми попрохали відомого київського фахівця, суддю міжнародної категорії (інакше кажучи — арбітра ФІБА) РОМАНА РИЖИКА поділитися першими враженнями про головний турнір українських баскетболістів.

— В іграх чемпіонату, які випало мені обслуговувати як арбітрові, у міжнародних зустрічах, у матчах розіграшу Кубка Української баскетбольної асоціації я побачив майже всі команди вищої ліги. І наважуся сказати, що багато клубів має вигляд нині явно кращий, аніж минулої осені.

Приємно порадувала «БІПА-Мода». Суттєво оновивши склад та запросивши нового наставника (команду прийняв колишній одесит, а нині австралійський громадянин Олег Гойхман), одесити зараз показують баскетбол грамотний і добре організований. Я судив зустріч «БІПА-Моди» та «Шахтаря» у Донецьку й у деталях міг бачити, як точно почав одеський клуб діяти у захисті, як продумано він атакує. Та й у інших іграх команда проявила себе з найкращого боку. Схоже, четверте місце, яке посіла «БІПА-Мода» у минулому чемпіонаті, нині одеситів і малою мірою не задовольнить.

Сподобався мені й «Київ-Баскет». Явно йому підійшов ветеран Андрій Шептала, який не втратив, здається, ані грана свого вміння за п'ять років, що ми його не бачили. Думаю, вдале придбання зробив столичний клуб, запросивши 25-річного Дмитра Базилевського, захисника з реактивною швидкістю та добре поставленим кидком. А ось ще один новобранець — дуже досвідчений Ігор Мельник — мені здається, діє поки що слабкіше, ніж від нього чекали. Ми усі радіємо, що став у стрій після тяжкої травми Ігор Ватажок, від гри до гри набуваючи колишньої впевненості та міці. Помітно продовживши свою лаву, «Київ-Баскет» напевне захоче тепер поборотися за золоті медалі.

Щоправда, коли «Будівельник» отак гратиме у чемпіонаті країни, як діяв він недавно на своєму майданчику проти німецького «Байєра» у чемпіонаті Європи серед клубів, протистояти йому буде важкувато. Але команда, судячи з того, який розгром їй учинив «Байєр» у себе вдома, ще не вийшла на належний рівень стабільності. Відпустивши з клубу досвідчених Олександра Окунського та Геннадія Успенського, «Будівельник» як компенсацію поповнив свої лави 21-річним центровим Григорієм Хижняком, котрий поки що шукає спільну мову з партнерами. Але в будь-якому разі чотириразовий чемпіон України залишається головним претендентом на перемогу у 5-му чемпіонаті.

Трохи несподівано додав у цьому сезоні клуб з Луганська, який раніше називався «Спартаком», а нині взяв ім'я «Лугань». Несподівано тому, що склад його практично не змінився. Але гра стала іншою — запальною й швидкою. А бійцівських якостей луганчанам і раніше було не позичати. Судив їхній матч з миколаївськими баскетболістами на виїзді і бачив, як упевнено й злагоджено «Лугань» діяла і у нападі, і в обороні.

А от хто на старті розчарував, так це «Шахтар». За добором гравців ця команда має бути у лідерах нашого баскетболу. Тим паче поповнення одержала вона потужне — у Донецьку тепер грають Олександр Окунський, хороший захисник Олег Ткач, латвійські легіонери Андрій Бондаренко й Карліс Мужнієкс (він, щоправда, одержав травму й пропустив кілька зустрічей). Однак справжньої командної гри «Шахтар» ще не показав, його баскетболісти діють якось урозбрід. І дуже нестабільно — особливо Сергій Антоненко, Андрій Ботичев, Сергій Завалін. Доводиться визнати, що програла команда своїм основним конкурентам — «БІПА-Моді» (вдома) та «Київ-Баскету» (на виїзді) — цілком закономірно. І все ж потенціал донеччан великий, до кінця чемпіонату далеко, й гірники, я впевнений, ще себе покажуть.

Інші команди вищої ліги, мабуть, виступили на старті нашого головного турніру за своїми можливостями, які, на жаль, не дуже обнадійливі. Так само лідери добиваються перемог над аутсайдерами та середнячками з різницею у півсотні очок, від чого користі немає ані переможцям, ані переможеним.

І як не порівняти цю нашу ситуацію з російською... Мене час від часу запрошують судити матчі суперліги Росії, і я бачу, як помітно прогресують московські клуби ЦСКА та «Динамо», саратовський «Автодор», самарські баскетболісти. Вони ж не грають зі «слабаками» — тільки між собою, щонайупертіша боротьба точиться в кожній зустрічі, гострота суперництва стимулює зростання майстерності гравців.

А для нашої країни ця структура чемпіонату підходить ще краще, аніж для найближчого сусіда з його величезною територією. Уявімо, що 6 найкращих українських клубів змагаються за медалі; ще дюжина команд проводить у своїх регіонах кущові турніри; два перших клуби «знизу» потрапляють до ігор плей-оф, де мають можливість боротися з командами суперліги... І конкуренція справжня забезпечена, і витрати на змагання набагато менші, аніж зараз, і глядач не нудьгує...

Чому б так не проводити наш чемпіонат вже з наступного сезону?

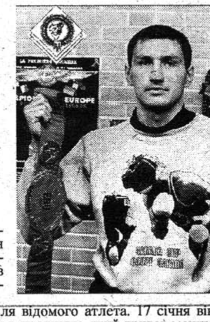
Розмову вів Олександр БАШКАТОВ.

Фото Сергея КОВАЛЬЧУКА.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Гуров — знову чемпіон!

У Палаці боксу імені Марселя Седана в Парижі лунав Державний гімн України і піднімався синьо-жовтий прапор. Знову винуватцем торжества був український богатир, боксер важкої ваги Олександр Гуров з Маріуполя.

Цікавим і насиченим був цей рік для відомого атлета. 17 січня він уперше здобув звання чемпіона Європи в поєдинку, який тривав менше хвилини. Суперник Олександра темношкірий геркулес із Франції Норберт Екассі, мов підкошений, упав на ринг.

Потім була невдача в подібному змаганні проти іншого француза, Патріка Аусі, в травні. Втім, Гуров — не з тих, хто розкисає. Працював, готувався, проводив бої, мов нічого й не сталося, і знову став офіційним челенджером. Це дало йому право на матч-реванш.

Розповідає президент Ліги професіонального боксу України Михайло ЗАВ'ЯЛОВ:

— Олександр Гуров повернув собі титул 24 жовтня. Тепер він — дворазовий чемпіон Європи. Домігся такого результату протягом одного року. Що саме по собі унікальне явище.

Бій проходив у переповненому залі, його транслювало телебачення на кілька країн континенту. Передбачалося 12 раундів. Але український боксер відправив у нокаут Патріка Аусі в п'ятому.

Що ж, щиро вітаємо нашого чемпіона з блискучим досягненням. Найщиріші слова подяки скажу його наставникові Сергієві Бахмутову. Користуючись нагодою, хочу звернутися до міністра у справах молоді і спорту Валерія Борзова, який дуже допомагає боксерам-професіоналам країни, з клопотанням про присвоєння Бахмутову звання «Заслужений тренер України». Цей фахівець підготував цілу плеяду видатних боксерів — як любителів, так і професіоналів.

На знімку: дворазовий чемпіон Європи з боксу серед професіоналів Олександр Гуров.

Ярослав СЕРГІЄНКО, журналіст

Рекорд «Поліграфтехніки»

Першість країни з футболу. Перша ліга. 20-й тур. Дніпро — СК Одеса. 0:1. Єрмаков, 70. **Ворскла — Металург. 1:0.** Ралюченко, 44. **Нафтохімік — Скала. 3:1.** Малеванець, 17, Логвинов, 36, Скорик, 64 — Яцурак, 89. **Поліграфтехніка — Закарпаття. 8:1.** Лактіонов, 7, 50, 61, Чуйченко, 14, з пенальті, 86, Лапідус, 37, 88, Максимов, 59 — Прудкий, 35. **Шахтар — Буковина. 2:0.** Ковальов, 3, з пенальті, Дяк, 71. **Сталь — Кристал. 1:0.** Цвік, 69. **ФК Львів — Хімік (Сіверськодонецьк) — 0:0. Верес — Металіст. 3:2.** Українець, 3, Пархомчук, 13, Вознюк, 63 — Карабута, 59, Селезньов, 80. **Хімік (Житомир) — Нафтовик. 2:1.** Кашинський, 49, 58 — Школьників, 60. **Поділля — Явір. 2:0.** Лохмай, 20, Магріані, 49. На 75-й хвилині Лохмай не реалізував пенальті.

Після двох поразок на виїзді «Буковина» втратила чільне місце у турнірній таблиці. Але не варто робити поспішних висновків щодо втрати боєздатності цією командою. Гадаю, що досвідчений тренер чернівчан Юхим Школьників добре проаналізує гру своїх вихованців і зуміє налаштувати їх на нові перемоги.

А центральним у цьому турі був матч у Полтаві, де «Ворскла» приймала «Металург». Його долю вирішив влучний удар досвідченого Ралюченка. Цікавий був і поєдинок у Рівному, де «Верес» дав бій «Металістові». Господарі перемогли, але говорити, що вони знайшли свою гру і готові підтягнутися до лідерів, цей матч підстав не дає.

Порадувала прихильників у двох домашніх матчах олександрійська «Поліграфтехніка». Спочатку вона розгромила «Скалу» — 5:1, а потім довела, що й це не межа результативності. Олександрійці встановили рекорд першості, провівши 8 м'ячів у ворота ужгородців. До речі, після цієї гри нападаючий "Поліграфтехніки" Чуйченко, нарешті, наздогнав лідера бомбардирів ліги Бабича, який вже залишив «Металург» і провів кілька матчів за дніпропетровський «Дніпро».

Становище у групі лідерів: «Сталь» і «Ворскла» — по 41 очку, «Буковина» — 39, «Поліграфтехніка» і «Металург» — по 37.

Матчі 21-го туру відбудуться 31 жовтня.

Володимир Рижов:

«У двох матчах ми грали з американками нарівні»...

ЧОТИРИ матчі із збірною США і два — з командою Кореї провела жіноча збірна України з баскетболу, яка 12 днів перебувала в Колорадо-Спрінгс (США). Українські баскетболістки виграли у кореянок — 101:75, 78:57 і програли американкам — 58:69, 57:93, 89:100 і 38:76.

— Чисто змагальний характер носив лише перший матч з американською збірною, — сказав головний тренер команди України Володимир Рижов. — З командою, яка в цьому ж складі виступатиме на Олімпіаді (можливо, додасться ще одна баскетболістка), ми грали практично нарівні та й програли зовсім небагато. Мали прекрасний вигляд наші центрові — Людмила Назаренко і Діана Садовникова. Я не сказав би, що вони чимось поступалися перед американками і не тільки в цьому, а й в інших матчах. І все ж ми приїхали до Колорадо-Спрінгс аж ніяк не найсильнішим складом: з різних причин у збірній не було Олени Жирко, Марини Ткаченко, Вікторії Буренок, Олени Свиридової та Олени Матвеєвої. Повинен сказати, що це не дуже сподобалося господарям — адже вони настроювались на грі з командою—переможницею чемпіонату Європи... Підсумки решти матчів із збірною США ще будуть проаналізовані, але, повторю, в них не ставилося завдання грати на результат.

Тепер наприкінці грудня американська команда приїжджає до Києва, а після цього нас запросили ще на два турніри за її участю. Це турне по США з 26 березня до 6 квітня, в якому виступлять також команди Китаю і «Всі зірки Америки», а другий турнір відбудеться в Австралії у травні і там на майданчик вийдуть ще збірні цієї країни і Куби. Нічого й казати, наскільки важливі для нашої команди, яка готується до літньої Олімпіади, ігри з такими сильними суперниками. Сподіваюся, що український збірній вдасться здійснити ці плани.

Людмила ВЛАСЮК.

У нас — 144 олімпійські ліцензії

Спортсмени України вже завоювали 144 ліцензії на право брати участь в XXVI літніх Олімпійських іграх-96 в Атланті (США). Найуспішніше виступили жіноча баскетбольна команда, представники греко-римської та вільної боротьби, спортивної і художньої гімнастики, велосипедисти (трек), легкоатлети, штангісти. Про це йшла мова на спільному засіданні виконкому НОК України і колегії Міністерства у справах молоді і спорту. Зазначалося, що ряд команд, зокрема з фехтування, веслування, деякі збірні з ігрових видів спорту не змогли «взяти рубіж», за яким — олімпійська Атланта...

Зрозуміло, цьому є причини і одна з них, як зазначалося на засіданні, у тому, що керівники команд не завжди враховують новітні досягнення світової науки в процесі тренувань. Адже було чимало випадків, коли спортсмени України, маючи добру фізичну і технічну підготовку, не витримували психологічних навантажень на змаганнях європейського і світового рівня. Що ж до майбутньої Олімпіади, то необхідно врахувати і кліматичні умови Атланти. У зв'язку з цим було вирішено внести деякі зміни в плани підготовки збірних команд.

«Не ручки боятися, а за ніжки не братися»

—Ну яка в нас специфіка? Звичайні, нормальні умови роботи.

Так почалася наша розмова з практикуючим із 1942 року лікарем-дерматовенерологом вищої категорії А. Епштейном, який працює нині у шкірвендиспансері № 5 м. Києва. Можливо, розмова ця когось та вбереже від необачного кроку.

—Це у диспансері закритого типу, де я робив до 1987 року, там точно. І порядки в'язничні, і за зачиненими дверима, грати на вікнах. Та й сам контингент... Але якось знаходив з ними спільну мову. «Татом» навіть називали... Зараз в іншому складніше: погіршилися матеріальні умови. Раніше держава забезпечувала ліками, перев'язними засобами. Зараз із цим стало гірше.

— Лікарю, скільки взагалі існує венхвороб?

—Тих, які передаються статевим шляхом, не дві й не чотири. Їх із двадцять, а може, й більше, але їх не заносили до статистики, оскільки раніше не хотіли збільшувати кількість хвороб, які називаються венеричними. Наприклад, короста. Не венерична, але передається при статевому спілкуванні. Нині вона — бич усього населення. І кожен третій хворий, який приходить до нас, заражується нею у поїздах. Бо білизна у більшості з них переться абияк, матраци, подушки та ковдри, які треба після кожного рейсу піддавати камерній обробці, ніхто з полиць не знімає місяцями, а захворювання це кліщове, полежав — і моментально.

— За яких умов люди найчастіше заражуються?

—Алкоголізм — найперша. Створюється настрій «що у тверезого на думці», розгальмовується свідомість, порушується контроль за своїми діями, підвищується лібідо (статевий потяг). І от усі умови для вступу в контакт, тоді як за звичайних обставин людина не дозволила б собі такої поведінки. На другому місці я поставив би відрядження, виїзди за межі міста, тривалу відсутність у родині. Людей не можна звинувачувати у тривалих поїздках до Росії, Польщі, Угорщини чи Туреччини. Вони заробляють, як можуть, і...

— А наскільки можливе зараження через чашки, ложки, загалом спільний побут?

—Що стосується побутового плану — це трохи перебільшено. Я іноді недовірливим відвідувачам кажу: «Треба не ручки боятися, а за ніжки не братися». Побутове зараження можливе тільки при дуже тісному побутовому контакті, наприклад, матері з дитиною, а такі умови, як у старі добрі дореволюційні часи, коли їли з однієї миски, спали покотом в одній хаті, мало де зустрінеш. Але знов-таки... Існує, як кажуть, найдійніший і приємніший спосіб зараження. От він і є основним.

— Як хворі психологічно сприймають звістку про те, що їм треба лікуватися та ще, можливо, тривалий час?

—Усе залежить від інтелектуального рівня особистості. Років 10—15 тому, коли людина захворіла випадково, має хорошу сім'ю та нормальні умови життя, це впливало гнітюче. Нині більшість із тих, хто проходить через наші кабінети, практично не реагує на це, вважає, що це звичайне явище, на яке страждають не лише вони. Сифіліс — захворювання серйозне, воно триває кілька років. Але так, щоб були трагедії якісь... Трапляються, але рідко. Тут є делікатніший бік справи: нам, лікарям, хворі говорять правду, принаймні, намагаються. Інакше неможливо займатися не лише лікуванням, а й профілактикою подальшого розповсюдження хвороби: треба перервати ланцюжок захворювання. І оскільки наша справа лікувати, а не руйнувати сім'ї, доводиться використовувати «брехню заради порятунку». Це правильна тактика. Інколи багато дружин і не знають, від чого їх лікують. Чоловіки, звичайно, колись та розповідають їм про це, але намагаються якось примиритися.

— З якими хворобами вам доводиться найчастіше зустрічатися нині?

—Щодо гонореї зростання невелике. Можливо тому, що немає особливих складнощів при лікуванні. Це можуть робити навіть фельдшери. Та й різні анонімні кабінети... Що стосується сифілісу, то помічено збільшення кількості хворих ледь не вдвічі. Зважте, це лише ті, які реєструються у державних закладах, а насправді, вірогідно, набагато більше. І третя хвороба, про яку, мабуть, із нефахівців мало хто чув, — хламідіоз. Це захворювання не тільки сечостатевих органів, це захворювання загальне, усього організму. Спричиняє його мікроб хламідія трахоматіс. Цей збудник викликає і трахоми, і викидні, і безплідність. Немає такого органу, який би він не уражав. Лікарі почали займатися ним нещодавно, й лише останні кілька років цілеспрямованіше, бо діагностика складна й практично його не можна одразу виявити. Зовнішні прояви теж дуже широкі. У сечостатевій сфері — виділення як при гонореї, трихомоніазі, але менш явні, з млявим перебігом. На них людина взагалі може не звернути ніякої уваги та вважати себе здоровою, разом з тим передаючи цю інфекцію своєму партнерові. Проблема виявлення та лікування хламідіозу не лише венерична чи моральна, вона насамперед демографічна: жінки не зможуть вагітніти, не буде продовження роду людського.

— Лікарю, досить часто можна побачити у газетах оголошення про платне та анонімне лікування. Наскільки їм можна вірити?

—Якщо лікар рекламує себе через газету, я б до нього не пішов. Це напів- або зовсім комерційний лікар, який в основному думає про грошові результати лікування, а не про клятву Гіппократа. У державній установі також є госпрозрахункові кабінети анонімного лікування. Але тут контроль відповідний, і кваліфіковані лікарі, які знають, що робити, і відповідальність. Тому надійності більше. Це якоюсь мірою визнається за можливе: добре, хоч він прийшов, не хворітиме, не займатиметься самолікуванням чи лікуванням у невідомих осіб. Тут в основному лікують шкірні хвороби й гонорею, трихомоніаз. Кваліфікованим лікарям дозволено навіть лікування свіжих форм сифілісу. Але при встановленні такого діагнозу хворі повинні розкрити своє прізвище. На жаль, досить часто, дізнавшись про діагноз, вони зникають.

— Як довго триває лікування?

—Все залежить від хвороби. При гонореї — від одного-двох днів до двох-трьох тижнів. Але з урахуванням того, гостра чи хронічна форма, які ще органи уражено, воно може бути й довшим. Чим серйозніше й пізніше захворювання, тим триваліше лікування. При лікуванні сифілісу, щоправда, вироблено нові схеми. Застосовуються дюрантні, тобто довготривалі, ліки: французькі, австрійські. Досить двох-трьох ін'єкцій, щоб урятувати від зараження, але все одно потрібен певний нагляд, залежно від стадії, від шести місяців до п'яти років. Довго й болісно? Значить, треба думати, перш ніж відважитися провести час з малознайомим, а то й узагалі випадковим партнером. Як фахівець раджу.

— Дякую за розмову, лікарю.

Інтерв'ю взяв Дмитро КОНОВАЛОВ.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО 9-Й ВИПУСК АКЦІЙ

інноваційно-комерційного НПК-Банку

(м. Харків)

А. Характеристика емітента

Інноваційно-комерційний НПК-Банк (наука, промисловість, культура) створено 9 серпня 1991 року, зареєстровано Національним банком України 29 жовтня 1991 року за № 60.

З 23 грудня 1992 року НПК-Банк — акціонерне товариство відкритого типу.

Місце розміщення: Україна, 310001, м. Харків, пр. Леніна, 60-а.

Мета і предмет діяльності: одержання прибутку шляхом надання комплексу банківських послуг клієнтам банку.

Загальний обсяг статутного фонду — 110 000 000 000 крб.

Обсяг сплаченої частини — 110 000 000 000 крб.

Чисельність службовців банку становить 373 чоловіка.

Професійні дані про керівних працівників банку:

Шрамко Ю. М. — голова правління, освіта вища, загальний стаж роботи 41 рік.

Маматова Т. Е. — зам. головного бухгалтера, за фахом економіст, освіта вища, виробничий стаж 12 років.

Юрченко Ю. І. — заступник голови правління, освіта вища, кандидат економічних наук, за фахом економіст, виробничий стаж 15 років.

Степанов В. Ю. — заступник голови правління, начальник валютного управління, освіта вища, за фахом економіст. Виробничий стаж 15 років.

Новгородова С. М. — заступник голови правління із правової роботи, освіта вища, за фахом юрист, виробничий стаж 24 роки.

Німий О. М. — заступник голови правління, освіта вища, виробничий стаж 21 рік.

Б. Опис ділової активності

Основні напрями діяльності банку:

залучення тимчасово вільних коштів підприємств, організацій, установ та приватних осіб;

кредитно-розрахункове обслуговування;

фінансування заходів, спрямованих на відродження та розвиток культури, зміцнення наукового потенціалу регіону.

Банк одержав генеральну ліцензію № 16 Національного банку України щодо проведення валютних операцій, дозвіл на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів № 139, дозвіл № 4 на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи компанії.

В. Дані про емісію акцій

Загальними зборами акціонерів НПК-Банку від 18.10.1995 р. (протокол № 7) прийнято рішення про збільшення статутного фонду до 220 млрд. крб. та додатковий випуск акцій.

Мета випуску акцій — збільшення обсягу активних операцій банку.

Додатково випускається 11 000 000 шт. простих іменних акцій на загальну суму 110 000 000 000 крб.

Номінальна вартість однієї акції — 10 000 крб.

Порядкові номери акцій — 11000001—22000000.

Акції реалізуються пакетами:

для фізичних осіб — 2 500 штук;

для юридичних осіб — 10 000 штук.

Власник простих іменних акцій має право:

участі в загальних зборах акціонерів особисто або через представника;

голосу (пропорційно до кількості акцій, які йому належать) під час розв'язання питань, що їх розглядають загальні збори акціонерів;

на отримання дивідендів пропорційно до номінальної вартості акцій, які йому належать;

на отримання частини майна банку пропорційно до номінальної вартості акцій, які йому належать, в разі ліквідації банку;

отримувати від правління банку відповідно до письмового запиту необхідну інформацію стосовно діяльності банку;

переважне право на придбання акцій нової емісії за номінальною вартістю.

Очікуваний курс продажу акцій — не менш як 10000 крб.

Строк передплати на акції встановлено з 6 по 15 листопада 1995 року.

У разі недосягнення рівня передплати особам, які передплатили акції, кошти повертають не пізніше як через 30 днів. У разі перевищення рівня передплати рішення про прийняття зайвої передплати приймають загальні збори акціонерів. У разі відмови від зайвої передплати кошти, внесені на придбання акцій, повертають відповідно до переліку передплатників з кінця переліку.

Продаж акцій здійснюють усі установи банку.

Акції сплачуються в національній валюті України.

Розмір дивідендів та періодичність їх виплат визначають загальні збори акціонерів.

Голосування на загальних зборах акціонерів провадять за принципом: одна акція — один голос. Право голосу на загальних зборах акціонерів дає пакет з 50 акцій.

Акції переходять від одного власника до другого без погодження інших акціонерів.

Г. Попередні емісії були здійснені:

протягом серпня—вересня 1991 року було реалізовано серед акціонерів-засновників прості іменні акції у кількості 56 на суму 560.0 тис. крб. та прості на пред'явника у кількості 2944 на суму 29440.0 тис. крб.;

з 29 січня по 29 лютого 1992 року після прийняття рішення про перетворення товариства у відкрите акції першого випуску було замінено на прості іменні й реалізовано 5000 простих іменних акцій на суму 50.0 млн. крб.;

з 24 липня по 31 серпня 1992 року шляхом відкритої передплати було реалізовано 2641 простих іменних акцій на суму 26.41 млн. крб., отже статутний фонд було збільшено до 76.41 млн. крб.;

з 16 жовтня 1992 року по 16 квітня 1993 року шляхом відкритої передплати було реалізовано 42359 простих іменних акцій на суму 423.59 млн. крб., отже статутний фонд збільшено до 500.0 млн. крб.;

з 20 червня по 1 листопада 1993 року шляхом відкритої передплати було реалізовано 461170 простих іменних акцій на суму 4611.7 млн. крб., отже статутний фонд було збільшено до 5111.7 млн. крб.;

з 26 лютого по 28 лютого 1994 року шляхом відкритої передплати було реалізовано 1010056 простих іменних акцій на суму 10100.56 млн. крб., отже статутний фонд збільшено до 15212.26 млн. крб.;

з 23 грудня по 22 червня 1995 року шляхом відкритої передплати було реалізовано 3128774 простих іменних акцій на суму 31287.74 млн. крб., отже статутний фонд збільшено до 46.5 млрд. крб.;

з 28 серпня по 30 серпня 1995 року шляхом відкритої передплати було реалізовано 6350000 простих іменних акцій на суму 63500.00 млн. крб., отже статутний фонд збільшено до 110.00 млрд. крб.

Усі акції було реалізовано за вартістю не нижче від номінальної.

У власності посадових осіб банку — 95118 акцій.

Д. Чинники ризику

Чинником ризику, що може впливати на діяльність НПК-Банку, є непередбачуваність адміністративних рішень щодо монополізації банківської діяльності.

Основні показники діяльності НПК-Банку:

Показник (млн. крб.)	01.01.93	01.01.94	01.01.95	01.10.95
Статутний фонд	454.69	5112.20	41022.00	110000.00
Резервний фонд	20.69	500.41	544.00	8628.00
Активи	4206.95	68614.88	1005711.00	1861154.00
Кредити, видані банком	1371.29	20475.21	336576.00	272136.00
Прибуток	360.24	13043.09	23089.00	62624.00

Інформація про випуск (проспект емісії) акцій

акціонерного комерційного банку «ЗЕВС»

1. Характеристика емітента

Акціонерний комерційний банк «Зевс» (далі — АКБ «Зевс») є універсальною кредитно-фінансовою установою типу відкритого акціонерного товариства. Юридична адреса банку: 252032, м. Київ, вул. Комінтерну, 15.

Банк створено за рішенням установчих зборів засновників 11 червня 1993 р. і зареєстровано Національним банком України 29 вересня 1993 р., реєстраційний № 199.

За рішенням загальних зборів акціонерів 31 травня 1994 р. банк реорганізовано у відкрите акціонерне товариство.

Найвищим органом управління банку є загальні збори акціонерів банку. Рада банку та правління керують діяльністю банку згідно зі статутом банку.

Голова правління АКБ «Зевс» — Кацика А. Г., освіта вища, економіст за фахом, виробничий стаж 27 років.

Перший заступник голови правління банку — Бендик М. М., освіта вища, економіст за фахом, виробничий стаж 27 років.

Головний бухгалтер — Семеняка С. Д., економіст за фахом, виробничий стаж 27 років.

Кількість працівників банку — 50 чоловік. Сплачений і зареєстрований статутний фонд банку становить 200 000 000 000 (двісті мільярдів) карбованців і сформований у результаті проведення I, II, III та IV емісій, відповідно на 500 000 000 (п'ятсот мільйонів) карбованців, 1 500 000 000 (один мільярд п'ятсот мільйонів) карбованців, 8 000 000 000 (вісім мільярдів) карбованців та 190 000 000 000 (сто дев'яносто мільярдів) карбованців.

Загальна кількість випущених акцій — 1 000 000 (один мільйон) штук, номінальною вартістю 200 000 (двісті тисяч) карбованців кожна. Акції прості іменні. Число серій і порядкові номери акцій: серія III-ZS № 00001—50000 та серія IV-ZS №№ 051000—1000000. Свідоцтво про реєстрацію четвертого випуску цінних паперів № 338/1/95 від 04 вересня 1995 р.

Баланс акціонерного комерційного банку «Зевс» (млн. крб.)

Статті балансу	на 01.01.95 р.	на 01.10.95 р.
АКТИВ		
1. Каса	439	3242
2. Кореспондентський рахунок в Національному банку України	147785	177941
3. Кредити, надані банком,	286024	330111
в т. ч. короткострокові	286024	330111
іншим банкам	—	—
4. Дебітори	85	6722
5. Основні засоби	8092	29243
6. Інші активи	195298	1001387
7. Кошти, вивільнені за рахунок прибутку за 1994 р.	14509	—
8. Кошти, вивільнені за рахунок прибутку 1995 р.	—	307916
Баланс	**652232**	**1856562**
ПАСИВ		
1. Статутний фонд	10000	200000
2. Резервний фонд	1336	24641
3. Інші фонди (012, 013, 015, 016)	10414	192749
4. Розрахункові та поточні рахунки клієнтів	499362	207731
5. Вклади населення	8528	273191
6. Депозитні рахунки клієнтів	76850	318825
7. Кредити, одержані в інших банках	4000	159000
8. Кредитори	27233	22855
9. Інші пасиви	—	149654
10. Прибуток за 1994 р.	14509	—
11. Прибуток за 1995 р.	—	307916
Баланс	**652232**	**1856562**

2. Опис ділової активності

АКБ «Зевс» здійснює комплексне кредитно-розрахункове і касове обслуговування своїх клієнтів.

Кредитна політика банку грунтується на принципах надійності, прибутковості, оперативності та максимальної зручності для клієнтів.

3. Дані про емісію акцій

З метою підвищення кредитоспроможності, збільшення обсягу активних операцій загальні збори акціонерів банку (протокол № 11 від 19 жовтня 1995 р.) прийняли рішення про збільшення статутного фонду до 600,0 мільярдів карбованців, шляхом випуску 2 000 000 (два мільйони) простих іменних акцій номінального вартістю 200 000 (двісті тисяч) карбованців кожна на загальну суму 400 000 000 000 (чотириста мільярдів) карбованців. Оплата акцій здійснюватиметься в карбованцях.

Емісія проводитиметься серією V-ZS за №№ 1000001-3000000.

Термін передплати акцій встановлено з 15 листопада 1995 року по 15 квітня 1996 року. Акціонери банку мають першочергове право на придбання акцій цього випуску.

Передплата акцій здійснюється шляхом укладення договору, згідно з яким покупець — юридична особа сплачує повну номінальну вартість передплачених акцій протягом року після реєстрації нового випуску акцій, в тому числі не менше ніж 30 % — протягом листопада—грудня 1995 року.

У разі несплати встановленої суми у визначений строк, акціонер сплачує за час прострочки 10 % річних від суми простроченого платежу. В разі несплати протягом визначеного терміну банк має право реалізувати ці акції в порядку, встановленому його статутом.

Частка одного акціонера у статутному фонді обмежена 35 %. Статутний фонд банку формується тільки за рахунок власних коштів акціонерів.

Для придбання акцій юридичним особам необхідно подати аудиторські довідки про баланс та джерела формування коштів, спрямованих на придбання акцій, одночасно з укладенням договору з банком.

Фізичні особи сплачують 100 % вартості акцій на час придбання.

Якщо після закінчення строку передплати не вдалося покрити передплатою 60 % акцій, особам, які передплатили акції, повертають внесені ними суми не пізніше як через 30 днів.

У разі перевищення обсягу передплати акцій зайву передплату може бути прийнято або відхилено загальними зборами акціонерів. Відмову у передплаті провадять згідно з переліком передплатників з кінця переліку. В разі відмови загальними зборами зайвої передплати внесені суми повертають не пізніше як через 30 днів.

Акціонери мають право брати участь в управлінні банком особисто або через своїх уповноважених представників. Право на один голос дає 1 акція. Виплату дивідендів здійснюють за рахунок прибутку банку, їх розмір та строки виплати визначають загальні збори акціонерів.

4. Чинники ризику

Чинниками ризику для діяльності емітента можуть бути невизначеність і непослідовність економічної політики державних органів та нестабільність банківського законодавства.

5. Передплату акцій провадять за адресою:

м. Київ, вул. Комінтерну, 15, АКБ «Зевс».

КОМПЬЮТЕРЫ для Всех!

intel inside pentium

Всегда на складе!
Европейское качество!

KM-PREMIERE PCI

В КОНФИГУРАЦИЮ КОМПЬЮТЕРА МОГУТ БЫТЬ ВКЛЮЧЕНЫ ИСТОЧНИКИ БЕСПЕРЕБОЙНОГО ПИТАНИЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОЙ ЦЕНЕ.

2 года гарантии

ТЕЛЕФОНЫ В КИЕВЕ:

Розничные продажи:
"Компьютерный салон КМ"
Адрес: пр.Победы,3
(044) 544-1761
Оптовые поставки:
(044) 558-6909
Контрактные поставки:
(044) 544-1761
Дилерский отдел:
(044) 559-5892

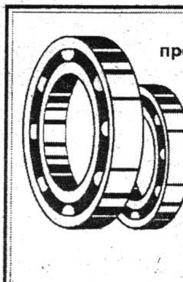
ДИЛЕРЫ:

г.Днепропетровск: (0562) 656468;
г.Кривой Рог: (0564) 748428;
г.Тернополь: (03522) 25954;
г.Донецк: (0622) 350961;
г.Мариуполь: (0629) 331144;
г.Одесса: (0482) 288838;
г.Кременчуг: (05366) 20520
г.Краматорск: (06264) 31199
г.Житомир: (0412) 344509;
г.Донецк: (0622) 358424;
г.Ровно: (0362) 221408;
г.Харьков: (0572) 324437;
г.Николаев: (0512) 346025;

КМ КВАЗАР-МИКРО

The Intel Inside and Pentium Processor logos are trademarks of Intel Corporation

---

КОМПАНИЯ "ДИС"
представитель и постоянный бизнес-партнер подшипниковых заводов объявляет

О СНИЖЕНИИ ОТПУСКНЫХ ЦЕН

на весь ассортимент

ПОДШИПНИКОВ РОССИИ, УКРАИНЫ И БЕЛОРУССИИ,

находящихся на складе и поставляемых под заказ.
Широкий ассортимент, низкие цены, гибкая система скидок.
Мы хотим быть ближе к потребителю!

310140, г.Харьков, а/я 1674
тел.(0572) 23-78-49,23-71-61,23-78-83,тел./факс 23-71-51
База в г.Черновцы: тел./факс (03722) 2-50-03

«Энергосбережение»

Производим плиты теплоизоляционные перлито фосфогипсовые, размер: 300×200×80. Температура применения — до 700°.

Тел./факс: (044) 225-50-68, 225-30-28.

ТРУД —

- это социальное и гражданское согласие
- это объективность и доступность
- это мнение и интересы украинского читателя.

Подписные цены на газету «**Труд**» на I-е полугодие 1996 года — на уровне большинства местных газет.

Индекс 50130 — 300, 900, 1800 тысяч карбованцев, соответственно на один, три и шесть месяцев.

Индекс 32068 (выпуск «в конце недели») — соответственно 100, 300, 600 тысяч карбованцев.

Подписка ведется всеми почтовыми отделениями без ограничений.

СТАНК-ІНВЕСТ

Пізнайте нас краще!

- "Станк-Інвест" - одне з найбільших Довірчих товариств в Україні (статутний фонд 73 мільярди крб.)
- Засновник "Станк-інвесту" - корпорація "Станк"
- "Станк" сьогодні- це одна із структур СНД, що найбільш динамічно розвивається. Основними напрямками діяльності корпорації є: виробництво електроенергії, металургія, машинобудування, сільське господарство
- Фінансова допомога приватизованим підприємствам
Ліцензія № 35 від 30 червня 1994 року Фонду державного майна України.

Центральне представництво в Харкові
вул. Пушкінська 79/2 (ст, м. "Пушкінська");
тел. 47-19-70, 40-59-37

Представництва по Україні
м.Кіровоград, вул. К. Маркса, 27.
м. Полтава, вул. Р. Люксембург, 3.
м. Луцьк, готель "Україна"
м.Луганськ, вул. Лен. Комсомолу, 11.
Луганська обл. м. Кремінна, вл. Красна,4.
Луганська обл. м. Красний Луч, м-р 4, Антрацитове шосе

Інтереси нашого товариства і Ваші інтереси спільні - через піднесення виробництва до одержання прибутку.

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО "СП МАНОМЕТР"

АО «СП Манометр»
реализует со склада в Харькове:

- Датчики давления, расхода, уровня температуры «Сапфир-22М», МТ100, ДСС, ТГС и т. д.;
- манометры и вакуумметры МО, МТИ, МТК, МТП, ДМ, МП и др.;
- блоки питания и преобразования сигналов БПС-90, 4БП36, БИК-36М;
- блоки и устройства тепловой автоматики Ф34, ФДЧ, Р25, РС-29, ДТ-2Т, МЭОК-25/100

и другую продукцию российских предприятий.
Почтовый адрес: 310050, Харьков-50, а/я 905.
Тел/факс: (0572) 12-75-77, 22-82-21, 22-52-37.
Телефоны: (0572) 12-08-67, 12-53-77, 20-67-47.

ПКП «ЮВИС» приобретет:

КРУГ НЕРЖАВЕЮЩИЙ,

а также трубы, никель и лом нержавеющих марок стали

320005, Украина, г. Днепропетровск, ул. Гоголя, 52.
Тел.: (0562) 47-80-71, 47-62-69.
Факс (0562) 47-80-76.

УВАГА!

З 1 листопада 1995 року **імміграційний відділ посольства Канади** працює з понеділка по п'ятницю з 8.30 до 17.00, крім середи та вихідних.
Заяви на тимчасове перебування приймають з 8.30 до 12.00.

Организация реализует
АККУМУЛЯТОРЫ
для легковых и грузовых автомобилей
с гарантией на 12 месяцев по низким ценам
тел/факс: (044) 274-10-24,
тел.: (044) 274-09-84.

Реклама в газете «Голос Украины».
Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

Жарт номера

Дорога ложка до обіду... а сам обід ще дорожчий.

Борис СЛЮСАР.

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Парламентарій

День мій трудовий від дзвінка до дзвінка заповнений розмовами, перемовками, недомовками, насичений розмаїттям плюралістичних думок та гасел. Життя таке пішло гасельне, мітингове. Так нагиркаєшся за весь день, що прийдеш додому, зиркнеш у дзеркало і мимоволі почнеш переконувати отого набурмосеного, котрий у дзеркалі, буцім він осел та недотепа, бо хоч і має довгі вуха, та не вміє ними слухати.

Нерви від такої плюралістичної колотнечі почали потроху здавати. Наш комбінатівський хірург чи терапевт (чи хто він там за фахом) якось радить:

— А ви більше відпочивайте на свіжому повітрі, на самоті, старайтеся бувати там, де тиша і спокій, де пташечка витьохкує.

Мабуть, має рацію ескулап. Та для чого, міркую, шукати мені лісову пташечку, коли запросто можна купити її на міському ринку і прилаштувати десь під фікусом у своїй господі.

Так і вчинив. Виторгував у якогось бородяня-перекупника барвистого папужку і поставив у клітці на книжкову шафу. Пернатий видався мовчазним і задумливим. Уранці, щойно я зіскакував з постелі і лаштувався до праці, він ліниво розплющував одне око і пильно стежив за моїми діями. Друге розплющував аж тоді, коли клав йому у клітку щось подзьобати. Отакий упертюх!

— Нічого, звикнеш... — казав я папужці, зачиняючи двері. Увечері він зустрічав мене тим же мовчазним, похмурим поглядом. Я заповзявся навчити птаха бодай кільком словам.

— Ану, скажи: я — Папужка! — твердив.

Він оком, мов лискучим гудзиком, блисне і — мовчить, мовчить. Іду я до праці, залишаю пернатого на самоті і, аби не сумував, вмикаю радіо. Все ж таки веселіше йому буде. Та й якесь слово-друге запам'ятає.

Гучномовець для мого мовчуна — як ліки.

Якось приходжу додому знервованим. Того дня збори відбулися і всипали мені по сьоме число за якусь дрібницю. Раніше на неї й уваги не звернули б, а тепер, бачте, політична обстановка, ринкові реформи, усе повинно бути так на так.

— От життя настало! — нарікаю на гірку долю, стоячи перед кліткою. — Мафіозі вже й до керівництва проникли, по живому ріжуть. Придурки!

Папуга за звичкою прискалив на мене очко, потім друге, нараз глипнув двома і випалив залпом, од чого я мало не зомлів.

— Сам придурок!

Хвилину-другу я стояв з роззявленим ротом, отетеріло дивлячись на мовчазного досі мешканця моєї оселі.

— Ого! Проклюнувся нарешті голос! — радію.

— Вимкніть мікрофон! Вимкніть мікрофон! — заверещав на всю горлянку птах. — Я позбавляю вас слова!

У мене й губи звело. Стою і глипаю на крикуна. Врешті проказав, затинаючись:

— Ти д-диви, який г-грамотний став!

— Сядьте на місце! Сядьте на місце! Сядьте на місце! — зарядив без кінця птах. — Геть від мікрофона!

Я тоді й собі розійшовся:

— Ах ти ж, язикатий! — кричу. — Легше на поворотах. Бо зараз тобі покажу мікрофона!..

Що тут сталося! Папужка мій настовбурчився, мов індик, запурхав по клітці, головою туди-сюди завертів.

— Екстреміст! Душитель свободи! — волав не своїм голосом.

Затим він обізвав мене політичним перевертнем, попередив, що командно-адміністративний тиск на нього не вплине, і порадив не випендрюватися перед мікрофоном, а культурно записатися на виступ.

Знервований ще дужче, ніж після недавніх зборів, я грюкнув дверима і подався кудись провітритись. Що ти докажеш цьому горластому? Наслухався по радіо передач і розпатякався...

Купив на свою голову...

Іван КИДРУК.

Ще один день народження

Ну, ти шо, Одарко, дивишся, як на Карася чи як та дика Роза на Рікардо? Та не гавкай, не гавкай, а сідай і слухай. Та не п'яний я і не знову, просто ми відзначили... Чекай, а що ми відзначали? А, день народження! Як то воно було? Ага, приходимо на роботу, а скушно, не приведи Господи. Ну, Славик і каже, а нині день народження. Ми на нього баньки вилупили: «В кого?» — «У Вальтера Скотта». Хлопці відразу й ожили: «Давайте скинемось йому на подарунок по сто тисяч, саме на дві пляшки буде. І на один хліб». Ну, на хліб не вийшло, а на третю пляшку саме й стало. Та хто нині при таких цінах буде закусувати. Гріх просто. Я, правда, тост проголосив за здоров'я Вальтера, а потім многія лета йому заспівали. Правда, він чомусь не прийшов. Кажуть, в Англію виїхав, бо він там книжки пише. Славик одну читав. Ковентін Форвард — про англійський футбол. Ну, сама розумієш, Дарко, за такого чоловіка мало три пляшки випити, то ще купили, але вже пили за здоров'я якогось Жоржа Санда. В нього жінка... ця... як її? Ага, Сандулеса. Ясно, раз чоловік Санд. Але він також гад, цей Жорж йоханий, міг би й прийти на свій день народження і хоч закуску принести хлопцям, хоч по пляшці пива. Мені взагалі горілка набридла, я шампанського забаг, бо що день народження без шампанського. Ну ніякої тобі культури, ніякої, Дарусю. Але шампанського я таки дістав... по голові пляшкою від напівсухого, а уяви, якби від сухого? Було би мокре діло. Я коли дістав по кумполу, то й кажу: «Де той Скот вальтонутий». А мені кажуть: «Сам ти Вальтер скотонутий, чого чіпляєшся до чоловіка.?» Друг Славик: «Джорж, ти мене поважаєш?» А я йому: «Вальтер, поважаю з усієї сили». Він каже: «Тоді вип'ємо за здоров'я Марка Вовчка, в нього завтра іменини».

Ага, я тобі приніс квітку, в тебе ж день народження, в тебе. Славик трохи потоптався, гад, по ній, свиня така, але ти постав її в горілку — і вона оживе, як я оживаю.

Що, в тебе не сьогодні день народження? Жаль, а то я б випив за твоє здоров'я. Ні то ні, як хочеш. Я йду, мене Славик чекає за дверима. Куди йду? Славик, куди ми йдемо? Ага, відзначати вечір народження Сашка Пушкіна.

Василь БАБІЙ.

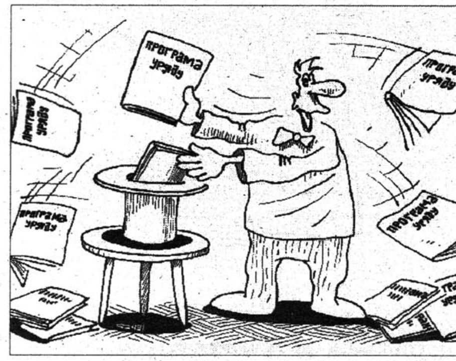
Сім мішків гречаної вовни

Треба спитати...

На сакраментальні запитання спеціального кореспондента російських «Вестей»: «Хто винний?» і «Що робити?», поставлені перехожим на київських вулицях, багато хто відповів: «Треба спитати уряд». На подальші спроби виявити, які «питки» до уряду вони мають на увазі, лише дехто пояснив із задоволенням і конкретно, проте майже всі завбачливо просили не називати свої прізвища.

Доларова лихоманка

Цікаве психічне відхилення виявили нещодавно у мешканця м. Василькова пенсіонера Харитонова А. Б. Як повідомляє районна газета «Васильковский вестник», т. Харитонов являє собою практично в усьому нормальну людину, зразкового чоловіка і сім'янина. Окрім одного. Так, під час вимовляння ключового слова «долар» у нього відразу розпочинається спонтанна ланцюгова реакція на зразок істерики, очі наливаються кров'ю, пальці стискаються у кулаки. Все тіло починає сіпатися в конвульсіях. У цьому стані з ним навряд чи можуть упоратися троє дужих санітарів. Обласні медичні світила і навіть сам заїжджий професор Клаус Датенболен із Вюртемберга не змогли встановити точний діагноз. Справа, власне, посилюється тим, що, за відгуками рідних хворого, Харитонов не тільки ніколи не тримав доларів у руках, а й навіть не бачив на власні очі... До речі, місячна пенсія Харитонова А. Б. після останнього її підвищення становить у перерахунку за курсом 4,75 долара США, що ще більше, аніж сам хворий, здивувало метра світової медицини К. Датенболена.

Перейменували

На численні прохання трудящих в м. Микупольську перейменовано одну з центральних магістралей: вулицю Механізаторів на Механізатор-стріт. Тепер водії громадського транспорту так і оголошують через динамік: «Зупинка Механізатор-стріт, вихід до офісу фірми Бед Компані Траст». Цікаво, що на інших зупинках маршрутів, які пролягають колишньою вулицею Механізаторів, репродуктори, встановлені в салонах, мовчать, як риби, що водії пояснюють їхньою багаторічною поломкою. (Прокуратура перевіряє сигнали, які надходять дедалі частіше, про начебто незаконне спонсорство вищезазначеної фірми трамвайно- тролейбусного депо).

Ініціативу микупольських водіїв і міської адміністрації вирішили запозичити в сусідньому районі. Адміністрація «Сільгоспхімії» і «Райагропостачу» звернулася до місцевої влади з проханням перейменувати вулицю з двозначною назвою Хіміків на вулицю Райагропостачзбутсільгоспхімпоставки. А водіям рейсових автобусів запропоновано як виняток, за окрему плату, оголошувати пасажирам цю зупинку. Щоправда, оплата передбачається поки що не в доларах, а в купонах місцевого виробництва.

Ну й шия!

Продовжують дивувати своїм невичерпним гумором одесити. Кумедний випадок стався нещодавно в одній із перукарень міста, куди зайшов підстригтися Жлобовський А. С., великий любитель пива, який має у зв'язку з цим червоновиду зовнішність, могутню шию й черево.

— Ну й шия?! — здивувався перукар, обійшовши кілька разів навколо клієнта.

— Пивце полюбляю, — гордовито заявив відвідувач.

— Пивце? — перепитав перукар.

— Саме його, — знову підтвердив той, — зручніше вмощуючись у кріслі.

— Як на мене, то що завгодно пийте, а шию ж мити треба?!

Олег КУЗНЕЦОВ.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Страшний сон

Павло в ліжку серед ночі
закричав вві сні:
— Помилуйте! Я не хочу!
Краще смерть мені!
Перелякана дружина
До Павла мерщій...
Він хлипає, як дитина
І говорить їй:
— Страшне снилось — весь
трушуся, не вірю й собі:
Ніби вдруге я женюся
Й знову... на тобі...

Куди вона їх тратить?

— Дивна якась моя Рая, —
Каже Йван Прокоші, —
Щодня в мене вимагає,
Щоб давав їй гроші.
І куди вона їх тратить кожен
день по стільки?..
Правда, я їй ще ні разу
Не дав ні копійки.

Немає гарних

До Кузьми прийшла Олена,
Гомонить про се,
про те:
— Чого, діду, не женитесь?
Чого самі живете?
Старий, сівши
біля ганку,
Пояснив свою біду:
— В нашім селі нема гарних,
А в сусіднє не дійду...

Семен САВЧЕНКО.

Мал. Сергія КУПРІЯ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

- **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
- **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
- **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 359362.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311205.